

Muz 619

5-2

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

SZ. SZ.: 1515

KÖZSZÁLLITÁSI

1907. ÉVI TÖRVÉNYEK 1075.

SZABÁLYZAT.

(55.800/1907. K. M. SZÁM.)

A HAZAI IPAR FEJLESZTÉSÉRŐL SZÓLÓ

1907: III. TÖRVÉNYCIKK 14. §-A

ÉS A MINISZTERTANÁCSNAK 1907. ÉVI JÚLIUS HÓ 3-ÁN HOZOTT
HATÁROZATA ALAPJÁN

KIADTA

A KERESKEDELEMÜGYI M. KIR. MINISZTER.

HIVATALOS KIADÁS.

FŐBIZOMÁNYOS: A TISZA TESTVÉREK KÖNYVKERESKEDŐCÉG
(Budapest, II., Fő-utca 12. szám.)

BUDAPEST

PESTI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1913.

Ára 80 fillér.

2005

KÖZSZÁLLITÁSI SZABÁLYZAT.

(55.800/1907. K. M. SZÁM.)

A HAZAI IPAR FEJLESZTÉSÉRŐL SZÓLÓ
1907 : III. TÖRVÉNYCIKK 14. §-A
ÉS A MINISZTERTANÁCSNAK 1907. ÉVI JÚLIUS HÓ 8-ÁN HOZOTT
HATÁROZATA ALAPJÁN

KIADTA

A KERESKEDELEMÜGYI M. KIR. MINISZTER.

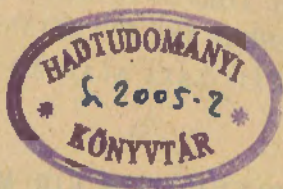
HIVATALOS KIADÁS.

FŐBIZOMÁNYOS: A TISZA TESTVÉREK KÖNYVKERESKEDŐCÉG
(Budapest, II., Fő-utca 12. szám.)

BUDAPEST

PESTI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1913.

1. Általános határozatok.

1. §.

E szabályzatban foglalt rendelkezések mindazon ipari szállítások és ipari munkálatok kiadásánál követhetők, melyek az állam terhére vagy költségére teljesíttetnek.

E szabályzat értelmében teljesítendőek tehát az országgyűlés két háza, az összes m. kir. állami hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok és alapítványok, az állam által kezelt közalapítványok (vallásalap, tanulmányi és egyetemi alap és egyéb ily alapok), az állam mezőgazdasági, erdészeti, bányászati, ipari, kereskedelmi, közlekedési és egyéb vállalatainak (üzemeinek) ipari szállításai és munkálatai.

Nem tartoznak a jelen szabályzat rendelkezései alá:

a) Az állami gyárak *eladásra szánt gyártmányainak előállíthatása* céljából szükséges nyers anyagok, félgyártmányok és kész iparcikkek beszerzése és ugyane gyártmányok előállíthatása céljából szükséges munkálatok (építkezések) teljesítése. A jelen szabályzat VIII. fejezetének rendelkezései azonban az állami gyárak fent körülírt ipari szállításai és munkálataira is kiterjednek.

Megjegyeztetik, hogy e szabályzat a gyárak állami

jellegeből természetszerűleg folyó eltérésekkel (bélyegilleték, bánatpénz és óvadék alóli mentesség stb.) az állami gyárakkal szemben is alkalmazandó akkor, midőn a jelen 1. §-ban felsorolt hatóságokkal, hivatalokkal stb. szemben, mint szállítók szerepelnek.

b) A m. kir. honvédség és a m. kir. állami lötenyésztő intézetek katonai kezelősége élelmezési szükségleteinek szállítása, melyekre vonatkozólag a fennálló rendeletek és utasítások további rendelkezésig érvényben maradnak.

c) A m. kir. honvédség összes *hadi* szükségletei a *mozgósítottági viszony ideje alatt*.

d) A közös miniszteriumok és az ezek alá rendelt közös hatóságok, hivatalok, intézetek és intézmények, alapok, alapítványok és vállalatok ipari szállításai és ipari munkálatai, melyekben a magyar iparnak megfelelő részesedését, további törvényes rendezésig külön megállapodások szabályozzák.

e) A törvényhatóságok és községek az alájuk rendelt hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok és vállalatok ipari szállításai és munkálatai, melyeknek vállalatba adása iránt a belügyminiszter által kiadott külön *közszállítási szabályrendelet* intézkedik.

2. §.

Ipari szállítás alatt értendő — a mezőgazdasági és erdészeti nyers és földtermények és az állatok kivételével — az összes szükségleti cikkek szállítása, ideértve a bányatermékeket is. Hogy mezőgazdasági és erdészeti nyers és földterménynek mi tekintendő, azt, felmerülő kétség esetén, a földművelésügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg állapítja meg.

Az ipari munkálatok közé a különféle állami építkezések s a velük kapcsolatos szállítások és munkálatok, valamint iparosok által végzendő minden munkálat sorozandó. A nem vállalati úton (házi kezelésben) végrehajtott építkezésekre a jelen szabályzatnak csak azon rendelkezései vonatkoznak, melyek az 1907. évi III. t. cikk II. fejezete végrehajtási utasításában foglalt rendelkezésekkel azonosak. (L. 4. §.; 16. §. 11. p.; 17. §.; 18. §. b) p.; 23. §. j) p.; 29. §. 1., 6., 7., 13—17. p.; 33. §.; 42. §. 3., 4. p.; 47—51. §§.; 56—62. §§. és a 65—72. §§.) Ez építkezésekkel kapcsolatos ipari szállításokra azonban a szabályzat összes rendelkezései alkalmazandók.

Nem tartoznak az ipari munkálatok közé ezen szabályzat szempontjából a mező- és erdőgazdasági munkálatok, valamint a vízszabályozási munkálatok közül a nem szorosan vett építkezések — például a földkiemelési, földmozgósítási, töltésépítési, kotrási, rözse és kőhányási stb. munkálatok.

E munkálatokkal kapcsolatosan előforduló ipari szállítások azonban a jelen szabályzat értelmében irandók és adandók ki.

3. §.

Mindazon esetekben, hol a jelen szabályzatban »szállítások«-ról vagy »munkálatok«-ról van szó, azok alatt a 2. §-ban körülírt ipari szállítások és ipari munkálatok, ahol pedig »hivatalok«-ról történik említés, az 1. §. második bekezdésében említett hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok és vállalatok értendők. Ahol »munkálatok«-ról van szó, azok alatt mindenkor a velük kapcsolatos szállítások is értendők.

4. §.

»Hazai ipar révén« (L. 1907 : III. t.-c. 13. §.) fedezettnek tekintendő valamely ipari szállítás vagy munkálat akkor, ha az iparcikket vagy munkálatot a magyar szent korona országai területén működő gyár, ipartelep, ipari műhely vagy vállalat (alkalmi egyesülés) *teljesen* (l. 42. §. 3. p.) a magyar állam területén készítette, illetve teljesítette.

A hazai származás megítélésénél tehát nem a beszerzés (vásárlás), illetve teljesítés helye, hanem mindenkor azon gyár, ipartelep, ipari műhely, vállalat (alkalmi egyesülés) telephelye mérvadó, mely a kérdéses cikket, ha ez egyáltalán lehetséges, hazai termésű vagy gyártású anyagokból, hazai, és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők alkalmazása mellett előállította, vagy a munkálatot hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők alkalmazása mellett, lehetőleg hazai termésű vagy gyártású nyersanyagok felhasználásával teljesítette (L. 16. §. 11. p.; 17. §.; 18. §. b) p.; 29. §. 14., 16. p.; 33. §.; 42. §. 3. p.; 47—51. §§.)

5. §.

Az ipari szállítások és munkálatok kiírása, odaítélése, a szerződések kötése, a bánatpénzek és óvadékok kiadása, számlák érvényesítése, kereseti összegek folyósítása és általában e szállítások és munkálatokkal kapcsolatos ügyek mindenkor *soronkívül* intézendők el.

II. A vállalatba adás módja.

6. §.

A szállítások és munkálatok rendszerint *nyilvános írásbeli versenytárgyalás* útján adandók ki.

7. §.

Nyilvános írásbeli versenytárgyalás mellőzésével, de korlátolt (szűkebb körű) írásbeli versenytárgyalás útján adhatók ki:

1. Olyan nagyszabású, országos érdekű építmények, műtárgyak, tudományos, technikai vagy művészi ismereteket feltételező tárgyak és munkálatok, melyeknek kivitelét a siker kockáztatása nélkül korlátlan versenyzésre bocsátani nem tanácsos.

2. Oly tárgyak és munkálatok, melyeket a m. kir. kereskedelmi muzeum által a hazai beszerzési forrásokról kiadott címtár, illetőleg az intézet által vezetett nyilvántartás szerint csak néhány (öttnél nem több) hazai iparos vagy gyáros képes gyártani vagy teljesíteni. Ez esetben ajánlattételre ezek valamennyien felhivandók, a szállítás vagy munka pedig, ha az illetők árban és minőségben versenyképes ajánlatot tettek, és ha a hivatal azt lehetségesnek itéli — szállítóképességük arányában felosztva (l. 29. §. 9. p. és 30. §.), — amennyiben pedig ezt nem tartja lehetségesnek, és időszakonként visszatérő szállítás vagy munkálatról van szó, felváltva időszakonként más-más iparos vagy gyárosnak ítéltetve oda (l. 16. §. 12. pont is).

3. Oly tárgyak és munkálatok, melyekre nézve az első ízben hirdetett nyilvános pályázat alkalmával elfogadható eredmény nem volt elérhető. Eredménytelennek tekintendő a nyílt pályázat egyebek közt akkor is, ha a beérkezett ajánlatok árai közt feltűnő nagy és kellően nem indokolható eltérések vannak (l. 28. §. g) pont is), vagy az árak a mellett, hogy feltűnően drágák, igen csekély különbözetet mutatnak, avagy éppen teljesen egyformák, úgy, hogy összebeszélés ismérvei látszanak fennforogni (l. a 31. §-t is),

4. Oly tárgyak és munkálatok, melyek értéke vagy évi értéke egyazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikk vagy munkanemben 5.000 K értékét meg nem halad. Ily esetben legalább 3 érdekelt iparostól kérendő be ajánlat. Egyikkel sem szabad közölni azt, kivüle ki volt felszólítva, a szállítás vagy munkálat pedig — ár és minőségben versenyképes ajánlatokat feltételezve — ez esetben is, ha a hivatal azt lehetségesnek itéli, a szállítóképesség arányában megosztva, ha pedig ezt nem tartja lehetségesnek és időszakonként visszatérő szállítás vagy munkálatról van szó, felváltva időszakonként más-más iparosnak vagy gyárosnak ítéltető oda. Állami üzemeknél, amennyiben a jelen szabályzat rendelkezései alá tartoznak (l. 1. §. a) pont), ez értékhatár 10.000 koronáig terjedhet.

Önként értendő, hogy mindazon esetekben, midőn korlátolt versenytárgyalásnak helye van, a hatóság, belátása szerint, nyilvános versenytárgyalást is kiirhat.

3. §.

Szabad kézből, tehát mindennemű versenytárgyalás mellőzésével (kézi bevásárlás, illetve megrendelés útján) adhatók ki:

1. Oly szállítások és munkálatok, melyekre nézve az állam érdeke titoktartást követel.

2. Oly tárgyak vagy munkálatok, melyek szállítása, illetve teljesítése köztudomás szerint verseny útján nem biztosítható.

3. Oly tárgy vagy munkálat, melyet köztudomás szerint csak egy bizonyos hazai iparos vagy gyáros képes készíteni vagy teljesíteni, feltéve, hogy az illető iparos vagy gyáros árban és minőségben a szakbavágó külföldi iparral szemben is versenyképes ajánlatot tesz.

4. Oly tárgyak és munkálatok, melyek csak kísérletképen szereztetnek be, vagy rendeltetnek meg.

5. Oly szállítás vagy munkálat, mely előre nem volt látható és halaszthatatlansága miatt az árlejtéssel egybekötött késedelmet nem tűri.

6. A nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalás útján biztosított szükségleteknél és munkálatoknál a szerződés tartama alatt felmerült pótszükségletek és pótmunkálatok az eredeti szükséglet értéke, vagy évi értékének, illetőleg az eredeti munkálat kiviteli költségének 20⁰/₀-a erejéig. Vasút-, közcsatorna-, kikötő- és általában vízépítkezéseknél, valamint út- és hidépítéseknel rendkívüli esetekben a 20⁰/₀-os korlátozástól el lehet tekinteni. (L. 16. §. 2. pont.)

7. Oly munkálatok kiegészítése, melyeket legcélszerűbben az eredetileg megbízott vállalkozó fejezhet be, továbbá az olyan építkezési munkanemek, melyek ugyanazon munkahely területén teljesítendők, hol ugyane munkanemeket valamely, az illető hivatallal szerződéses viszonyban álló vállalkozó már teljesíti, feltéve, hogy a kérdéses munkanemeket egészben vagy nagyobb részben ugyanegy időszakban kell teljesíteni.

8. Oly szállítások vagy munkálatok, melyekre a korlátolt versenytárgyalás alkalmával nem tettek ajánlatot, vagy ha tettek is, az alapos oknál fogva nem volt elfogadható. (L. 7. §. 3. p.)

9. Oly szállítások és munkálatok, melyek külön kormányhatósági megállapodások értelmében az állami gyáraknak (üzemeknek) engedendők át.

10. Az állami gyáraknak (üzemeknek), bánya- és kohóvállalatoknak egymástól beszerzett iparcikkei s megrendelt munkálatai.

11. Oly szállítások vagy munkálatok, melyeknek

révén valamely új iparágat meghonosító gyár létesítése biztosítható, avagy meglevő gyár vagy ipartelep megnyerhető arra, hogy valamely itthon nem gyártott cikk gyártására berendezkedjék. Mihelyest azonban ugyanazon iparágban más gyár is keletkezik, vagy a szállítás tárgyát képező cikk gyártására más telep is berendezkedik, úgy az illető cikkekre vagy munkálatra a jelen szabályzat 6., 7. §-aihoz képest nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalás hirdetendő. (L. 29. §. 4. p. is.)

12. Oly szállítások vagy munkálatok, melyek a hazai kis- vagy háziipar támogatása szempontjából kézmű (kis) iparosoknak vagy azok szövetkezeteinek, avagy háziiparosok érdekképviselőiteinek (községi képviselőtestület, iparfejlesztő bizottság, háziiparosok szövetkezete, gazdasági egyesület), esetleg valamely az állam által fenntartott vagy segélyezett jótékony intézet (árva-ház, vakok intézete stb.) ipari műhelyének engedhetők át. (L. 29. §. 5. és 12. p. is.)

13. Jövedéki tárgyak vétele és eladása, melyeknek módozatait külön rendeletek szabályozzák.

14. Az igazságügyminiszterium és az alája tartozó hatóságok, hivatalok, intézetek és intézmények olyan szükségletei, melyeket fegy- és javítóintézeteknél vagy bírósági fogházaknál biztosít. (L. 28. § 1. pont.)

A 11. és 12. pontban említett szállítások és munkálatok esetében a kereskedelemügyi miniszter iparfejlesztési szempontból esetleg támasztott kívánságáról az illetékes minisztert előzetesen értesíti.

15. Oly tárgyak vagy munkálatok, melyek értéke vagy évi értéke ugyanazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikk vagy munkanemben 2.000 koronát meg nem halad. Ez értékhatár állami üzemeknél,

amennyiben a jelen szabályzat rendelkezései alá tartoznak (l. 1. §. a) pont), 5.000 K-ig emelhető.

Ott, hol ily csekélyebb értékű cikkek vagy munkálatok évről-évre visszatérőleg szereztetnek be, azokról a beszerzési időszakot megelőzőleg iparágak szerint elkülönített s az ár rovatát üresen hagyó kimutatás készítendő. E kimutatás a helybeli érdekelt iparosok, kereskedők közül néhánynak, de legalább 2-2-nek megküldendő oly felhívással, hogy azt az árakkal kitöltésük és rávezessék a kimutatásra azt a sajátkezűleg (cégszerűleg) aláírt nyilatkozatot is, hogy a vonatkozó számlán vagy számlákon köteles lesz az illető iparos vagy kereskedő az egyazon iparághoz (mesterséghez) tartozó minden iparcikkre vonatkozólag a valóságnak megfelelően feljegyezni azon hazai (esetleg külföldi) iparos vagy gyáros nevét (cégét), mesterségét (iparágát) és telephelyét, kítől az illető cikket közvetlenül, vagy nagykereskedő közvetítésével beszerezte. Amennyiben az illető iparos vagy kereskedő valamely cikknél ez adatokkal nem rendelkezik, köteles lesz a számlán ezt a körülményt is feljegyezni. (L. 33., 47., 56. és 62. §§.)

Akinek vagy akiknek ily módon kiállított és visszaküldött árajánlatai megfelelőeknek találtnak, az, vagy azok értesítendő, hogy az illető beszerzési időszakban nála (náluk) mily árúknak az árjegyzék alapján beszereztetni, illetőleg mily munkálatok fognak teljesíttetni.

Önként értendő, hogy mindazon esetekben, amelyekben szabad kézből való kiadásnak (kézi bevásárlás, megrendelés) helye van, nyilvános, illetve korlátozott versenytárgyalás is tartható

9. §.

Az eladásra szánt ócska anyagok, melyeket hazai gyárosok és iparosok (ipari szövetkezetek) gyártási célokra még értékesíthetnek, feltéve, hogy külön kormányhatósági megállapodások értelmében, értékre való tekintet nélkül, nem az állami üzemeknek engedendők át, 5.000 korona becsértéken felül nyilvános, 2.000—

5.000 koronáig korlátolt versenytárgyalás útján, 2.000 koronán alul pedig szabadkézből adhatók el.

Az esetben, ha valamely eladásra szánt ócska anyag nyersanyagát képezi oly cikknek, melyre a kiíró hivatalnak rendszerint szüksége van, az illető cikk kiírása alkalmával a rendelkezésre álló ócska anyagok mennyisége is közlendő és felhívhatók az érdekeltek, hogy külön tegyenek ajánlatot a cikkekre függetlenül, és külön az esetre, ha az ócska anyagok részükre versenytárgyalás mellőzésével engedtetnek át.

III. Eljárás a nyílt és korlátolt versenytárgyalások kiírásánál.

10. §.

Nyílt vagy korlátolt versenytárgyalás rendszerint csak oly szállítás vagy munkálatra irható ki, melynek költségeit az illetékes felsőbb hatóság törvényszerűen engedélyezte.

Ha előzetes tájékozódás vagy a költségek pontos megállapíthatása végett, avagy egyéb kényszerítő okból mellőzhetlennak látszik a versenyt még az illetékes felsőbb hatóság engedélyezését megelőzőleg kiírni, ennek helye lehet ugyan, de a hirdetésben, illetve az ajánlati felhívásban kifejezetten megemlítendő, hogy a szállítást vagy munkálatot, avagy annak költségeit az illetékes felsőbb hatóság még nem engedélyezte.

11. §.

A kiírási műveletnek rendszerint a következőkből kell állania:

a) versenytárgyalási hirdetés (ajánlati felhívás);

b) szállítási vagy munkafeltételek;

c) ajánlati minta.

Mindezeket a kiíró-hivatalnak kell kidolgoznia, s az érdeklődőknek egy-egy példányban rendszerint díjtalanul rendelkezésre bocsátania. Ahol csak lehetséges, minták, illetve tervek is csatolandók a kiírási művelethez.

Maguktól az ajánlattevőktől minták, illetve tervek csak kivételesen kívánhatók be.

Nagy terjedelmű, vagy költséges minták vagy tervek, illetőleg munkálatoknál (építkezéseknél) az elbíráláshoz szükséges részlettervek (részletrajzok), nemkülönben terjedelmesebb feltétfüzetek, ha ez egyáltalán lehetséges, önköltségi áron bocsátandók rendelkezésre, esetleg ha a tervek sokszorosítása, illetve a mintáknak több példányban való beszerzése jelentős költséget igényelne, mely nem áll arányban a szállítás vagy munkálat értékével, vagy nem áll rendelkezésre, módot kell nyújtani, hogy az érdeklődők azokat hozzáférhető helyen és kellő alkalmas időben megtekinthessék és lemásolhassák.

A kiírási művelettel egyidejűleg készíti vagy készítetteti el a kiíró-hivatal a szerződés tervezetét (vázát) is. (L. 35. §.)*

12. §.

A kiírási művelet egyes részeit, vagy az egész műveletet kérő felek nevét feljegyezni vagy azok nevét bárkinek is elárulni nem szabad.

*) Ha valamely hivatal kiírási műveletet, szerződéstervezetet eddigelé még egyáltalán nem készített volna, és azok elkészítésére közeggel nem rendelkeznek, felmerülő konkrét esetben az adatok közzlése mellett forduljon útbaigazításért a m. kir. Kereskedelmi muzeum igazgatóságához.

13. §.

A kiirási műveletnek az árszámításra jelentős minden fő- és mellékkörülményt olyképp kell tartalmaznia, hogy az ajánlattevő számvetését biztos alapra fektethesse.

E végből a következőkre kell ügyelni:

a) *Szállításoknál.*

1. A cikkek minősége határozott módon körülírandó.

2. Ahol csak lehetséges, azok előzetesen készített műszaki leírása, kimerítő terve (rajza), vagy hivatalosan megállapított és hivatalos pecséttel ellátott mintája is a 11. §-ban jelzett módon rendelkezésre bocsátandó.

A hivatalos minták általában lehetőleg szakértő egyén, szakközeg vagy szakhivatal közbejöttével állapítandók meg; s ha kivételesen az ajánlattevőktől kívántatnak be minták, azok összehasonlító előzetes vizsgálata ugyancsak lehetőleg szakértő egyén, szakközeg vagy szakhivatal által teljesítendő. Ha a szállítás vagy a munkálat értéke vagy évi értéke egyazon iparághoz, mesterséghez tartozó iparcikkekben vagy ipari munkálatban 5.000 K-t meghalad, a vizsgálat feltétlenül szakközeg vagy szakhivatal útján ejtendő meg. (L. 26. §. és 45. §.)

Az utóbbi esetben ha a kiíró-hivatal a vizsgálat teljesítésére képes szakközeggel vagy hivattal nem rendelkezik, úgy — feltéve, hogy a vizsgálat költségeire fedezet van, miről az illető szállítás vagy munkálat költségei előírányzásánál kell gondoskodni — a m. kir. József-műegyetem, a budapesti m. kir. technologiai iparmúzeum, az országos chemiai intézet, vagy az m. kir.

államvasutaknak az összes ipari cikkek és építkezési anyagok vizsgálatára berendezett műszaki laboratoriuma veendő igénybe, mely intézeteknek, illetve hivataloknak a vizsgálatokért tarifászerű díj fizetendő.

A tarifákat ez intézeteknél, lehetőleg egységes alapon, külön kormányrendelet fogja megállapítani.

b) *Munkálatoknál (építkezéseknél).*

1. A kiírási művelethez — szükség esetén szakértők bevonásával — kellő pontossággal és részletességgel kidolgozott tervezet [tervek, a szükséghez képest részlettervek (részletrajzok), műszaki leírás, adatgyűjtemény, munkamennyiség-kimutatás, méretösszeállítás, árengedményes versenytárgyalásnál (L. 14. §.) költség-előirányzat is stb.] csatolandó, mely a munkálat minőségéről, építkezéseknél a munkálat helyéről, kiterjedéséről, beosztásáról, elrendezéséről és csoportosításáról, a talaj, közlekedési és vízfolyási viszonyokról és a végrehajtandó munkálat jellege, mértéke és körülményeinek megismerésére szükséges egyéb adatokról kellő tájékozást nyújt. Munkálatok általában versenyre csak akkor írhatók ki, ha azok pontosan körülírhatók, és amennyiben az előre egyáltalán lehetséges, részlettervük (részletrajzuk) is elkészült.

2. A földmunkálatoknál és alapozási munkálatoknál a pályázóknak módot kell nyújtani, hogy a hivatalos talajkutatások eredményei felől tájékozódhassanak, s ily kutatásokat ők maguk is végezthessenek. Azért, hogy a talaj minősége a hivatalosan megállapított minőségnek ott is megfelelő-e, hol hivatalos részről furás nem történt, szavatosság a vállalkozóval szemben nem vállalható, és ez már a kiírási műveletben felemlítendő.

14. §.

Úgy a szállításoknál, mint a munkálatoknál *rendszerint* egységáras megjelölését kell az ajánlattevőktől követelni (egységáras versenytárgyalás).

Rendszerint nem szabad tehát átalányösszeg ajánlására módot nyújtani, a kiírási műveletekhez ártételekkel kitöltött, előzetesen elkészített hivatalos költség-előirányzatot csatolni, s egyáltalán alkalmat adni arra, hogy a pályázók a költségvetés végösszegéből százalékos engedményt vagy felülfizetést ajánlhassanak.

Mindazonáltal munkálatokra (építkezésekre) hirdett *egységáras versenytárgyalásnál kivételesen* olyan munkanemekre nézve, melyeknél azt az illetékes miniszter megengedte, legfeljebb 10.000 kor. összértékig a kiírási művelethez szintén csatolható hivatalos ártételes költség-előirányzat. Az ilyen előirányzatban rovatokat kell hagyni a vállalkozó által beírandó egységáras számára, a hirdetményben pedig kifejezetten meg kell említeni, hogy az ajánlatok *egységárossal teendő*, az egységáras az előirányzat e célra szánt rovataiba vezetendő be, továbbá hogy a százalékos árengedmény vagy felülfizetéssel teendő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. (L. 28. §. m) p.)

Átalányösszegben, avagy százalékos engedmény vagy felülfizetéssel hivatalos, ártételes költség-előirányzat alapján teendő írásbeli ajánlat (árengedményes versenytárgyalás (l. 28. §. g) pont is) *kivételesen csak ipari munkálatoknál* (építkezéseknél) s csak oly esetben engedhető meg, midőn az illető munkálat összköltsége a főmérétek alapján — általánosan ismert gyakorlati tapasztalatok szerint — nehézség nélkül kellő megközelítéssel megállapítható.

A tervben foglalt adatok (méret és szerkezet) helyességéért a munkaadó szavatol. (L. 19. §. b) pont.)

A) A versenytárgyalási hirdetés (ajánlati felhívás).

15. §.

A versenytárgyalási hirdetés nyilvánosságra hozandó, és pedig oly módon, hogy minden ilyen hirdetmény egy-egy példányban díjmentes közzététel, illetőleg tudomás végett kíséző irat nélkül megküldendő:

- a) a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kiadott »Közszállítási Értesítő« című hivatalos lapnak;
- b) a vármegyei (városi) hivatalos lapnak;
- c) a szállítás vagy munkálat jelentőségéhez képest egy vagy több szaklapnak;
- d) a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságának.

A Horvát-Szlavonországok területén teljesítendő szállítás vagy munkálatra vonatkozó versenytárgyalási hirdetmény díjmentes közlés végett (horvát nyelvű szöveggel) a »Narodne Novine« című hivatalos lapnak is megküldendő.

A korlátolt versenytárgyalásra vonatkozó *ajánlati felhívás* nem teendő közhirrre, hanem zárt borítékban csakis az érdekelteknek küldendő meg. (L. 7. §.)

16. §.

A versenytárgyalási hirdetésbe, illetőleg ajánlati felhívásba csak az veendő fel, ami a szállítási vagy munkafeltételekben (ha ilyenek a művelethez készültek, l. 19. §.) nincs bent, de az ajánlattevőre tudnivaló és kötelező. A végből, hogy a hirdetés *lehető röviden* legyen szövegezhető, szükséges, hogy *annak alább felsorolt kellei közül mindazok, amelyek a szállítási vagy munkafeltéte-*

lekbe (ha ilyenek a művelethez készültek) *beilleszthetők, azokba beillesztessenek.*

Rendszerint a hirdetésbe, feltéve, hogy a szállítási vagy munkafeltételek az egyes határozmányokat nem tartalmazzák, a következők veendőik fel:

1. Hivatalos ügyszám és a szállítás vagy munkálat kiírójának neve.

2. A szállítás vagy munkálat helye, mennyisége, minőségének rövid megjelölése.

Egy és ugyanazon hirdetésbe *rendszerint* csak az egy és ugyanazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikkek foglalhatók. Kivételesen célszerűségi szempontból egy és ugyanazon hirdetésbe más-más iparág (mesterség) köréhez tartozó *iparcikkek* is felvehetők ugyan; de ily esetben megemlítendő, hogy a különböző iparágak (mesterségek) köréhez tartozó cikkekre csak *külön-külön szabad* ajánlatot tenni. *Kumulatív* (többféle iparág [mesterség] köréhez tartozó iparcikkekre vonatkozó) *ajánlatok iparcikkek szállításánál el sem fogadhatók*, az egyes iparágak (mesterségek) köréhez tartozó iparcikkek különleges feltételei pedig, ha ilyenek kidolgoztattak, a hirdetésben felsorolandók, vagy ahhoz csatolandók. *Rendszerint* szintén külön-külön versenytárgyalás irandó ki a külön-külön iparág (mesterség) köréhez tartozó ipari munkálatokra is. Több iparág (mesterség) köréhez tartozó és egymással szervi összefüggésben álló munkálat (építkezéseknél) szintén belefoglalható egy és ugyanazon hirdetésbe, de ily esetben a hirdetésben kifejezetten fel kell említeni, hogy az egyes munkálatokra (munkanemekre) *külön-külön is lehet* ajánlatot tenni.

Olyan *vasút, közcsatorna, kikötő- és általában vízépitkezéseknél*, nemkülönb az olyan *út és hidépítéseknél*, amelyeknél a *gyors, egységes és gazdaságos* lebonyolítás nagy súllyal esik mérlegbe (l. 29. §. 8. p.), és amelyeknél az egyes munkanemek oly szoros összefüggésben vannak egymással, hogy azoknak *kizárólag* munkanemek szerinti kiadása a gyors, egységes és gazdaságos lebonyolítást veszélyeztetné, a hivatalnak jogában áll belátása szerint — de amennyire lehetséges, a munkanemek szerinti szétválasztás elvének szoros szem előtt tartásával — már a hirdetésben állapítani meg azt, hogy mily munkacsoportokra, illetőleg munkanemekre lehet külön ajánlatokat tenni.

Különösen terjedelmes szállítások és munkálatoknál az ugyanazon iparághoz (mesterséghez) tartozó egynemű szállítások és munkálatok is *több tételre* osztandók oly módon, hogy a tételekre *külön-külön is* lehessen ajánlatot tenni.

A kiirt mennyiség egyoldalú emelése vagy csökkentésére vonatkozólag kikötés a hirdetménybe rendszerint nem véhető fel.

Ha mégis a szállítás vagy munkálat terjedelme teljes biztossággal előre meg nem állapítható, és így a kiirt mennyiség bizonyos mérvű emelése vagy csökkentésének — ingásnak — kikötése mellőzhetetlen, ezen ingás — úgy fel-, mint lefelé — szállításoknál az ugyanazon mesterséghez tartozó iparcikkek, illetőleg a szállítandó iparcikk kiirt mennyisége vagy évi mennyiségének 10°/o-át, munkálatoknál az egyes munkanemek, illetve munkacsoportok (L. fentebb e pont harmadik bekezdését) kiirt mennyiségének 20°/o-át meg nem haladhatja. (L. 44. §. is). Letartóztatási intézetek (toloncállomások) a rab- (tolonc) éielmezésre vonatkozó szerződésekben, még ha iparcikkek szállításáról van is szó, kivételesen legfeljebb 20°/o-os ingást is kiköthetnek.

Új vasútvonalak, közösatornák, kikötők építésénél és általában vízépítéseknel (hidak is) az ingási %/o-ot az építettő hivatal belátása szerint állapítja meg.

3. A szállítás vagy munkálat megkezdésének és befejezésének határideje vagy határidői, amennyiben ezek már a szállítási vagy munkafeltételek által ezen szabályzatnak megfelelően nem szabályoztattak volna.

E részben szabály az, hogy a szállítás vagy munka teljesítésére lehetőleg annyi idő engedtettsék, amennyi — figyelemmel itt a kisebb vállalkozókra is — a cikk, anyag vagy munkálat előállítására rendes körülmények közt elégségesnek mutatkozik, tekintve a piac helyzetét, az évszakot és a munkásviszonyokat.

Oly cikkeknél, melyek az év egész folyamán szállítandók, a határidők úgy osztandók be, hogy a vállalkozó egyenletesen legyen foglalkoztatva, s ne legyen kényszerítve időn túli munka igénybevételére. Ha kivételösen egy bizonyos részlet igen sürgős, úgy a megállapítottnál rövidebb határidő csakis erre az esetre szoríttassék.

4. Annak felemlítése, hogy csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni, továbbá az ajánlatok borítékának felírása.

5. A személy (hivatal), hely és pontos idő, akinél, ahol és amikor az ajánlat beadandó.

6. Ha bánatpénz (vadium) letétele kívántatott, annak nagysága, a lefizetési hely és idő pontos megjelölése és annak felemlítése, hogy — a hirdetmény számára hivatkozással — a bánatpénz hol teendő le.

Bánatpénz letétele rendszerint követelendő. A bánatpénz 250.000 korona értéket meg nem haladó szállítás vagy munkálat után az ajánlat szerinti érték 5%-át meg nem haladhatja. Ennél nagyobb értékű szállítás vagy munkálatnál 250.000 K értékig legfeljebb 5%, azon felül pedig legfeljebb 2% bánatpénz köthető ki szintén az ajánlat szerinti érték után számítva.*) A bánatpénz a kiíró hivatal pénztáránál, illetőleg ha a hivatalnak saját pénztára nincs, bármely állampénztárnál, adóhivatalnál tehető le. Azon hivatalok, melyek a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bánatpénznek a postatakarékpénztár útján való letételét is megengedhetik oly feleknek, kik a nevezett intézmény cheque-forgalmában szintén bent vannak.

Egyáltalán nem követelhető bánatpénz a kézműipari szakmákat (kisiparosokat) érdeklő szállítások vagy munkálatoknál szakmabeli iparosmesterektől ott, hol a szállítás vagy munkálat értéke vagy évi értéke egyazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikk- vagy munkanemenként 5.000 K-t, avagy a teendő bánatpénz 200 korona értéket meg nem halad. (L. 42. §. 8. p. is.)

Azon ajánlattevő, aki a pályázat tárgyát képező árút a pályázatot hirdető hatóságnak a kihirdetés idejében még szállítja, szerződése alapján letett biztosítékát (cautio) bánatpénzül lekötetheti, feltéve, hogy nincs olyan mérvű kötelezettsége, melynek biztosítására annak egész összegében szolgáltatnia kellene. Ezt azonban ajánlatában — a kérdéses biztosíték letételére vonat-

*) Pl. 300.000 K értékűnél 250.000 K-ig 5%, az azon felül eső 50.000 K után pedig már csak 2% bánatpénz köthető ki.

kozó adatok (összeg, pénztár, rendeletszám stb.) pontos közlése mellett — határozottan kijelenteni tartozik. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem mindenkor a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata, esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladóvevény csatolandó az ajánlathoz, melyről az ajánlattevő — kívánatra — a versenytárgyalás vezetőjétől átvételi elismervényt kaphat. Ha a bánatpénznek postatakarékpénztár útján való letétele is megengedett, a letétnyugta csatolása nem követelhető azoktól, akik a bánatpénznek a hivatallal egyetértő módon való lekötését legkésőbb az ajánlatok felbontásakor igazolják. (L. 28. §. d) pont.)

A bánatpénz készpénzben vagy biztosítékképes (L. 42. §. 8. pont) értékpapirokban teendő le. A készpénz után a hivatal kamatot nem fizet; a készpénz azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal bármikor kicserélhető. Az értékpapírok kamatszelvevényei pedig esedékességük időpontjában *kívánatra* kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs.

Bánatpénzül legfeljebb 10.000 K erejéig és legfeljebb 1 (egy) évre terjedő ügyleteknél azon hazai pénzügyintézetek betétkönyvei is elfogadhatók, melyeknek értékpapírjait a pénzügyminiszter biztosítékképeseknek elismerte, feltéve, hogy az illető pénzügyintézet igazgatósága a betétkönyvre vezetett záradékban kijelenti, hogy a könyvben lévő betétösszegre nézve kielégítési igényt nem emel, és tudomásul veszi, hogy ez összeg bánatpénzül szolgál az illető hivatallal szemben, melynek beleegyezése nélkül ki nem fizethető. Azt, hogy bánatpénzül mily értékpapírok fogadhatók el, a pénzügyminiszter állapítja meg. Az értékpapírok a budapesti árú- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyamon számítandók; névértéken felül azonban soha sem számíthatók.

7. A hely, a nap és óra megnevezése, ahol és amikor a versenytárgyalás meg fog tartatni, illetve az ajánlatok fel fognak bontatni, azon hozzáadással, hogy a versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A versenytárgyalási határnap akként állapítandó meg, hogy e határnap és a versenytárgyalási hirdetésnek a »Közszállítási Értesítő«-ben történt megjelenése között rendszeresen legalább 30,

nagyobb terjedelmű tervezést igénylő szállítás vagy munkálatnál legalább 60, igen sürgős esetekben pedig, úgyszintén akkor, midőn az ajánlat megtétele semmi tervezési munkával, vagy adatok gyűjtésével összekötve nincs, — legalább 15 nap maradjon.

8. A hely és idő, ahol és amikor a hirdetés a szállítási feltételek, tervek, részlettervek (esetleg költségvetés), rajzok, minták és az ajánlati minta megtekinthető, esetleg megszerezhető, — s az ár, amelyen az említett kellékek vagy azok egyike vagy másika megszerezhető;

9. Az odaitélés időpontja naptári időben kifejezve azon hozzáadással, hogy az ajánlattevők ajánlataikkal ez időpontig kötelezettségben maradnak. (L. 25. §.);

10. Ipari munkálatokra (építkezésekre) hirdetett versenytárgyalásnál utalás arra, hogy azon pályázók, akik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

11. Utalás arra, hogy az 1907 : III. t.-cikk 13. és 14. §-ai értelmében a szállítás vagy munkálat elnyerői a szállítás vagy munkálat teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, ha kellő minőségben, kellő időre és nem lényeges árkülönbözöt mellett hazai iparosoktól vagy gyárosoktól beszerezhetők, azoktól fogják beszerezni; az összes nyers anyagokat, félgyártmányokat, kész iparcikkeket, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítatnak, termeltetnek, illetőleg amennyire ez egyáltalán lehetséges, *teljesen* (l. 42. §. 3. p. is) a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén tartoznak beszerezni, és a cikkek gyártásához, illetve a munkálatok teljesítéséhez hazai, és pedig első

sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartoznak alkalmazni; továbbá, hogy e kötelezettségek teljesítése tekintetében magukat úgy a szállítást vagy munkálatot kiíró hivatal közegei, mint a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének is alávetik és az e végből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátják.

Felveendő a hirdetésbe az is, hogy a hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettségek, avagy azok egyike vagy másika (a teljesen itthon való előállítás, hazai új gépek, hazai műszaki és munkaerők stb.) alól az 1907 : III. t.-c. 13. §-a értelmében saját tárcáját illetőleg a kereskedelemügyi miniszter, a többi miniszteri tárcákat illetőleg pedig csak az illetékes miniszter — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter hozzájárulásával — adhat egyes indokolt esetekben (hazai gyártmány, hazai műszaki és munkaerő teljes hiánya, meg nem felelő minőség, nem elegendő mennyiség, túl magas ár stb. stb.) felmentést, és e kötelezettségeknek vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter ellenőrző közegei (L. 48., 49. §§.) által megállapított áthágása esetén a hivatal választásától függ, hogy a szerződést, a vállalkozó előzetes értesítése mellett, birói közbenjárás nélkül felbontsa, és e mellett a szállítást vagy munkálatot a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig hogy a szerződésben 0/0 szerint megállapítandó, de az összérték, esetleg évi érték 20⁰/0-át meg nem haladható kötbér kifizetését, és e mellett a szerződés teljesítését követelje. A kötbér — a földművelésügyi miniszteri tárca alá tartozó szállítások és mun-

kálatok kivételével, amelyeknél az a szállítási (munka-) feltételekben, illetve szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordítatik — az ipari és kereskedelmi alap javára esik. Félveendő továbbá az is, hogy az 1907 : III. t.-cikk 15. §-a értelmében e kötelezettségek, avagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén az illetékes miniszter a vállalkozót a kizárási jogkörébe eső (L. 58. §.) ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja. Ha a jelen 11. pont alatti határozmányok a szállítási vagy munkafeltételekbe felvételtek (L. 17. §.), azoknak a hirdetésbe való felvétele mellőzendő.

A hirdetésben vagy ajánlati felhívásban a szállítások vagy munkálatokhoz szükséges nyers anyagok, félgyártmányok vagy kész iparcikkek beszerzésére bizonyos gyárosok vagy iparosok telepét kijelölni semmiféle formában sem szabad.

Ha valamely különleges szerkezet vagy rendszer megjelölhetése céljából mellőzhetlen valamely cégnév használata, a hirdetményben kifejezetten megemlítendő, hogy bármely szakmabeli hazai gyárosnak a kérdéses rendszer vagy szerkezet szerint készült gyártmányára tehető ajánlat. Építkezéseknél, ha bizonyos telepről származó kőanyag előírása mellőzhetetlen volna, ily előírás helyt foghat ugyan, de a hirdetményben vagy ajánlati felhívásban meg kell említeni, hogy máshonnet származó kő is ajánlható, ha a vállalkozó igazolja, hogy annak minősége legalább is olyan, mint aminő elő volt írva.

12. Oly szállításoknál és munkálatoknál, melyeknél a hatóság a megosztást lehetségesnek itéli (L. 7. §. 2., 4. p.; 16. §. 2. p.; 29. §. 9. p. és 30. §. 2. pont), — utalás arra, hogy azok esetleg, vagy mindenesetre megosztva fognak biztosítani. Ily esetben a hirdetésben vagy ajánlati felhívásban az is felemlítendő, hogy az ajánlatok vagylagosan tehetőek az egész mennyi-

segre, vagy bizonyos hányadra, avagy csakis egy bizonyos hányadra.

13. Utalás arra, hogy azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a versenytárgyalást hirdető hivattal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával*) igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Maguk a hivatalok szállítóképességi vagy megbízhatósági bizonylatot arról, hogy valamely vállalkozó hazai cég, nem állíthatnak ki; arról azonban, hogy valamely szállító vagy vállalkozó részükre minő konkrét szállítást vagy munkát mennyi idő alatt és miként teljesített, bizonyítványt kiadhatnak.

14. Amennyiben ez a szállítási vagy munkafeltételekben még bent nem lenne, rendelkezés az iránt, hogy a szállítások vagy munkálatok hol, mikor, mily módon vétetnek át, a vállalkozó meddig és mily mérvben marad szavatós, a fizetések hol, mikor és mily mérvben fognak teljesíteni, a biztosíték mily mérvű (‰) lesz, miben és hol teendő le. (L. 42. §. 8. p.)

15. Az a kijelentés, hogy a hivatal fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — az ajánlott árakra tekintet nélkül — szabadon választhasson. (L. 17. §. d) p. is.)

*) A kereskedelmi és iparkamarák a szállítóképességi és megbízhatósági bizonyítványok kiállítása körül a következő elvek szem előtt tartásával járnak el:

a) Az ily bizonyítvány tartalma a vállalkozóval nem közölhető, és ezt külön zárt borítékban kell a kiíró hivatalnak elküldeni, a fél pedig csupán az elküldés megtörténtéről értesítendő.

b) A bizonyítvány szövegében kitüntetendő, hogy az csak egy évi időtartamra, csakis a szóban lévő konkrét szállításra érvényes, és más alkalommal még az egy évi időn belül sem használható fel.

B) Szállítási vagy munkafeltételek.

17. §.

A szállítási vagy munkafeltételek világosan, könnyen érthetően szövegezendők. A szerződő magánfelek a hivatallal egyenjogú szerződő feleknek tekintendők. Nem szabad azokra egyoldalúlag csupán kötelezettségeket hárítani. Az üzleti életben szokatlan követelések és kikötések velők szemben csak annyiban támaszthatók, amennyiben az mellőzhetlenül szükségesnek látszik.

A kiírásra kerülő olyan iparcikkek, esetleg a szükséghez képest bizonyos iparcikkek, vagy az építkezésekkel nem kapcsolatos olyan ipari munkálatok szállítására s teljesítésére, melyek időszakonként visszatérnek és több miniszteri tárcánál egyaránt előfordulnak, a jelen szabályzat elvei szerint szerkesztendő vagy módosítandó egységes *általános* feltételeket kell megállapítani. A középítkezésekre és a velük kapcsolatos szállítások és munkálatokra vonatkozólag pedig ugyancsak a jelen szabályzat elvei szerint szerkesztendő vagy módosítandó, és az összes középítkezésekre, illetve az építkezések különböző ágaira, valamint az egyes munkanemekre kiterjedő egységes általános, különleges és részletes feltételeket kell megállapítani. A módosítás ott, hol ily feltételek már megállapítottak, haladék nélkül fogantatba veendő, az egységesítés iránt pedig külön fog intézkedés történni.

Az általános szállítási vagy munkafeltételek rendszerint a szállítás vagy munkálat teljesítésére vonatkozó kezelési, pénzügyi (kötér, biztosíték, fizetések stb.), jogi és munkásvédelmi határozmányokat, a részletes feltételek pedig az egyes szállítási és munkanemekkel s azok anyagaival szemben felállított követelményeket,

a munkálatok elszámolásának részletes módozatait és a jótállási kötelezettség részleteit kell, hogy tartalmazza. A feltételek átdolgozásánál, illetve szerkesztésénél különös figyelem fordítandó a jelen szabályzat III., VI. és VII. fejezeteiben foglalt határozmányokra.

Az általános szállítási és munka-feltételekbe mindenestre beveendők az alábbi határozmányok:

a) A szállítás vagy munkálat teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, ha kellő minőségben, kellő időre és nem lényeges árkülönbség mellett hazai iparosoktól vagy gyárosoktól beszerezhetők, azoktól kell beszerezni; vállalkozók az összes nyersanyagokat, félgyártmányokat vagy kész iparcikkeket, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállíthatnak, termelhetnek, illetőleg amennyire ez egyáltalán lehetséges, teljesen a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén tartoznak beszerezni, és a cikkek gyártásához, illetőleg a munkálatok teljesítéséhez hazai, és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartoznak alkalmazni, e kötelezettségek teljesítése tekintetében pedig magukat úgy a beszerző vagy megrendelő hivatal közegei, valamint a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének is alávetik, és az e végből szükséges adatokat az ellenőrző közegeknek rendelkezésére bocsátják. (L. 1907: III. t.-cikk 13. és 14. §-ait.)

b) E kötelezettségek, avagy azok egyike vagy másika alól saját tárcáját illetőleg a kereskedelemügyi miniszter, a többi miniszteri tárcákat illetőleg pedig csak az illetékes miniszter — a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával — adhat egyes indokolt esetekben

(L. 16. §. 11. p.) felmentést, továbbá azoknak, vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ellenőrző közgei által megállapított áthágása esetén a hivatal választásától függ, hogy a szerződést a vállalkozó előzetes értesítése mellett birói közbenjárás nélkül felbontja, és e mellett a szállítást vagy munkálatot a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig hogy a szerződésben $\frac{0}{0}$ szerint megállapítandó, de az összérték, illetve évi érték $20\frac{0}{0}$ -át meg nem haladható kötbér kifizetését, és e mellett a szerződés teljesítését követelje. A kötbér — a földművelésügyi miniszteri tárcza alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével, amelyeknél az a szállítási (munka-) feltételekben, illetve a szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordítottatik — az ipari és kereskedelmi alap javára esik.

c) Az a) és b) pontban foglalt kötelezettségeknek, avagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén az illetékes miniszter a vállalkozót az 1907 : III. t. c. 15. §-a értelmében a kizárási jogkörébe eső (L. 58. §.) ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja.

d) Egy ajánlattevőnek sincs követelési joga abban az irányban, hogy a szállítás vagy munkálat egészen vagy részben neki ítéltesék oda, és a jelen szabályzatnak akár az eljárásra (III. és IV. fej.), akár az odaitélésre (V. fej.) vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előállott kár (elmaradt haszon) megtérítését az ajánlattevők sem a hatóságtól, sem annak közgeitől nem követelhetik. (L. 32. §.)

e) Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított nyolc nap alatt az előirt

biztosítékot le nem tenné és a szerződést alá nem írná, úgy visszalépettnek tekintendő. Ily esetben ugyanő a szállítás vagy munkálatra vonatkozó minden igényét elveszti, és a hatóságnak jogában áll az általa esetleg letett bánatpénzt birói közbenjárás nélkül visszatartani, az esetben pedig, ha a szállítás vagy munkálat más úton csak magasabb egységárak vagy végösszeg mellett lenne teljesíthető, úgy a különbözetet is megtéríteni tartozik. (L. 85. §.)

C) Az ajánlati minta.

(Az ajánlatok ke'lékei.)

18. §.

Minden ajánlati minta első lapján feltűnően jelzendő, hogy az ajánlat ívenkint egykoronás bélyeggel látandó el.

Az ajánlati minta világosan, röviden és könnyen érthetően szövegezendő. Szerkesztésére irányadó, hogy az ajánlatban elegendő a szállítást vagy munkálatot röviden jelezni, a bánatpénz letételére hivatkozni (ha ki volt kötve), és kijelenteni, hogy ajánlattevő a kiírási műveletet (hirdetés, ajánlati felhívás, a szállítási vagy munka-feltételek, tervek, minták stb.) ismeri és azok összes határozmányait magára kötelezőnek elfogadja, a kérdéses szállítás vagy munkálatra ilyen és ilyen egységárakkal, végösszeggel, százalékos engedménnyel (14 §.) tesz ajánlatot, és a cikkeket maga gyártja, avagy ezen és ezen, ilyen és ilyen, itt és itt lakó iparosoktól, gyárosoktól fogja beszerezni, a munkálatot saját műhelye, gyára alkalmazottjai útján, avagy ezen és ezen, ilyen és ilyen, itt és itt lakó iparosok útján ilyen és ilyen származású anyagokból fogja teljesíteni. (L. az 1. alatti mellékletet.)

Az ajánlatok szerkesztésénél egyébként figyelemmel kell lenni a következőkre is:

a) Többek részéről együttesen tett ajánlatoknál nyilatkozat teendő az iránt, miszerint az ajánlat tekintetében egyetemlegesen felelősek, továbbá megnevezendő az a megbízott, ki az üzletvitelért felelős, illetve az értesítések, továbbá pénzüsszegek és értékek átvételére jogosítva van, és akinek, amennyiben munkálatorokról van szó, azok végzésére törvényes képesítéssel is kell bírnia. Nem önjogú személyek, társaságok és más jogi személyek részéről tett ajánlatoknál azon törvényes képviselő, igazgató, vagy képviselőre hivatott más személy is megnevezendő, aki értesítések, továbbá pénzüsszegek és értékek felvételére jogosítva van.

b) Hacsak lehetséges, már az ajánlatban meg kell nevezni azon hazai iparosok vagy gyárosok nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét, kiknek gyártmányát ajánlattevő szállítani, vagy akiknek igénybevételével a munkálatot hazai anyagokból hazai, és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők útján teljesíteni fogja. Ha ez nem lehetséges, úgy az ajánlattevőnek kötelezőleg ki kell jelentenie, hogy a szóban levő iparosok, gyárosok nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét vagy a szerződésben fogja megnevezni, vagy ha ezt sem tehetné, a hivatalnak a szállítás vagy munkálat megkezdését megelőzőleg legalább 15 nappal, vagy — a hivatal külön engedélyével — legkésőbb annak megkezdésekor 10⁰/o-os kötbér terhe mellett be fogja jelenteni (l. 42. §. 3. p.). A kötbér a földművelésügyi miniszteri tárcza alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével, amelyeknél az a szállítási (munka-) feltételekben, illetve szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordíttatik — az ipari és kereske-

delmi alap javára esik. Ha a vállalkozó már az ajánlattételnél tisztában van azzal, hogy bizonyos cikket, anyagot, félgyártmányt kénytelen lesz külföldön beszerezni, s bizonyos munkanemeket első sorban külföldi műszaki és munkaerők alkalmazásával teljesíteni vagy teljesíttetni, úgy ezt ajánlatában megfelelő indokolás mellett felemlíteni tartozik.

c) Ha a szállítás vagy munkálat teljesítése szabadalmi jog birtoklását tételezi fel, pályázó ezt ajánlatában felemlíteni és kijelenteni tartozik, hogy a jogot megszerezte, esetleg a jog megsértéséből eredhető károkért az állammal szemben a felelősséget elvállalja.

d) Az ipari képesítésre, cégbejegyzésre vonatkozó adatok az ajánlatban szintén felemlítendőek. (L. 29. §. 1. pont.) Ipari munkálatoknál (építkezéseknél) az ipari képesítésnek igazolása vagy képesítéssel igazoltan bíró megbízottnak megnevezése kötelező. (L. 16. §. 10. pont.)

19. §.

A 10.000 korona összértéket vagy évi értéket meg nem haladó szállítások és munkálatoknál a szállítási (munka-)feltételek s ajánlati minta magába a versenytárgyalási hirdetésbe (ajánlati felhívásba) vehetőek fel. De az ily versenytárgyalási hirdetésben (esetleg külön mellékleten, melyet a pályázó, ha nem árendedményes versenytárgyalásról van szó, az árakkal kitölt) a szállítandó cikkek vagy teljesítendő munkálatok részletesen felsorolandók, és a 17. §. a), b), c), d), e) pontjaiban foglalt határozmányok abba is mindenestre felveendőek.

IV. A beérkezett ajánlatok tárgyalása.

20. §.

A versenytárgyalási hirdetésben vagy ajánlati felhívásban megjelölt határidőig beérkezett ajánlatok borítékára a beérkezés időpontja, valamint a szükséghez képest az a körülmény, hogy az ajánlat borítéka és a boríték pecsétje a beérkezéskor sérült volt-e, esetleg a sérülés a postáról beérkezéskor állapítottatott-e meg, feljegyzendő. Az ajánlatok beérkezésük sorrendjében jegyzékbe foglalandók és pontosan a kitűzött határidőben bizottságilag bontandók fel. A felbontásnál a bizottság tagjain kívül az ajánlattevők vagy azok megbizottai jelen lehetnek.

A bizottságnak legalább 3 tagból kell állania, és pedig mindenestre a kiíró hivatal képviselője, mint elnökből; továbbá, ahol lehetséges, egy olyan műszaki közegből, aki az illető cikk vagy munka természetével ismerős, és egy számvevőszégi közegből (pénzügyi tisztviselő).

A felbontott ajánlatokat s azoknak lényeges kiegészítő részét képező mellékleteit (költségvetés, egységárjegyzék, tervek, minták stb.) a bizottságnak legalább 3 tagja aláírja.

21. §.

A felbontásról, illetőleg a versenytárgyalásról jegyzőkönyv veendő fel, melybe az ajánlatok beérkeztek sorrendjében folyószámok alatt bevezetendők, mellékleteik felsorolandók és minden ajánlatnál megemlítendő az is, vajjon ajánlattevő a bánatpénzt (ha ki volt kötve) az előírt összegben letette-e? Az ajánlatok és mellékleteik, valamint a hirdetés és mellékleteinek egy-egy példánya a jegyzőkönyvhöz csatolandók, a jegyző-

könyv pedig felolvasás után a kirendelt bizottság tagjai által aláírandó.

A beérkezett ajánlatok felolvasása alkalmával az ajánlatok szövegéből csak az ajánlott cikk vagy munkát, az ajánlattevő neve vagy cége és az általa ajánlott egységár, a végösszeg, az utóbbira vonatkozólag az ajánlattevő által netalán tett megjegyzés, a menyiség, árengedményes versenytárgyalásnál a leengedett vagy túlkövetelt százalék, valamint a kiírástól való valamely eltérés közölhető a jelenlevőkkel. Minden más adat közlése mellőzendő s más módon sem hozható nyilvánosságra.

Nagyobb terjedelmű költségvetéseknél — a különböző egységárok közül — csupán azok olvasandók fel, amelyeket a jelenlevő érdekeltek többsége felolvastatni kíván. A felbontott ajánlatok boritéka az illető ajánlatnál hagyandó.

Építkezési munkálatoknál és több ipari szakmát érdeklő szállításoknál az ajánlatok fenti adatai szakmák szerint olvasandók fel.

Ha valamely ajánlat egységárait jelző szavak vagy számokban javítások, vakarások fordulnak elő, ez a körülmény az illető ajánlaton és a jegyzőkönyben is feljegyzendő.

22. §.

Azon ajánlatok, melyek az ajánlati mintában előírt adatokat nem tartalmazzák, illetve a feltételeknek vagy mintáknak nem megfelelő kikötéseket tartalmaznak, melyek nincsenek aláírva, nem voltak lepecsételt és séftetlen (l. 28. §. b) pont) boritékba téve, melyek a hirdetésben vagy ajánlati felhívásban kitett időpont után, ha mindjárt a tárgyalás folyama alatt érkeztek is be, hacsak a postán kellő időben történt feladás

nem igazoltatnék (l. 28. §. *f*) pont), — továbbá az eredeti ajánlatot módosító, bár szabályszerű időben érkezett ajánlatok, valamint — bánatpénz kikötése esetén — az oly ajánlatok, melyekhez a bánatpénz letételét igazoló nyugta csatolva nincs (l. 28. §. *d*) pont), végül táviratilag tett ajánlatok már a versenytárgyaláskor magán az ajánlaton és a jegyzőkönyvben is mint ilyenek megjelölendők. (L. 28. §-t is.)

23. §.

Az ajánlattevők tett ajánlatuk folytán az ajánlat fölötti határozathozatalig (l. 25. §.), azon ajánlattevők pedig, kiknek ajánlata elfogadtatott, elfogadott ajánlatuk alapján véglegesen felelősek maradnak.

24. §.

Ha oly nagyszámú ajánlat érkezett be, vagy oly számos cikkekre vagy munkálatra történt a kiírás (l. 16. §. 2. p.), hogy az ajánlatoknak az odaitélésnél leendő áttekintése előreláthatólag nehézségekbe fog ütközni, úgyszintén *minden olyan esetben*, midőn az odaitélés felett végérvényesen döntení felettes hatóság (miniszter) illetékes, az ajánlatokban foglalt árakról — az ajánlattevők, cikkek és munkanemek szerint részletezett — összehasonlító kimutatás készitendő, melyben meg kell jelölni azt a három ajánlatot, melyek az odaitélésnél ár, minőség, megbízhatóság és egyéb szempontokból (l. 29 §.) első sorban jöhetnek figyelembe.

Árrendményes versenytárgyalásoknál ez eljárás minden esetben követendő. — Azoknak bánatpénze, kiknek ajánlata nincs az említett három ajánlat közt, kívánatra még az odaitélés előtt kiadható (L. 27. §. is)

V. Az odaitélés.

25. §.

Mihelyt az ajánlatok felbontása befejeztetett, a versenytárgyalást intéző — esetleg az odaitélési javaslat szerkesztésére kirendelt külön — bizottság, az esetleg tett észrevételek figyelembevételével, a szállítás vagy munkálat odaitélése iránt javaslatát zárt ülésben elkészíti és azt az illetékes hatóság elé terjeszti.

Nagyobb értékű szállítások és munkálatok odaitélésére vonatkozó javaslatok tétele céljából az egyes miniszteriumok kebelében legalább 5 tagból álló szakbizottságok (jury) szervezendők, melyeknek hatáskörét és teendőit az illetékes miniszter rendeletileg szabályozza.

E szakbizottságok az illető versenytárgyalások felteteleinek kidolgozásával is megbízhatók.

Az odaitélés iránt, amennyiben a végérvényes döntés joga magát a kiíró hivatalt illeti, és ha a legmegfelelőbb ajánlat minden aggály és nehézség nélkül megállapítható, különösen pedig gyors árhullámvásznak kitett iparcikkeknél a határozat lehetőleg azonnal a felbontás után, de legkésőbb attól számítva 8 nap alatt meghozandó.

Ily esetektől eltekintve általában szabály az, hogy az odaitélés iránti határozat rendszerint a versenytárgyalástól számított 15 nap alatt, ha pedig az odaitélés felett végérvényesen felsőbb hatóság dönt, 30 nap alatt hozandó.

Ha az ajánlatok összehasonlítást, kísérletezést vagy más előzetes intézkedést igényelnek, a végérvényes döntésnek rendszerint legfeljebb 60 nap alatt kell megtörténnie. Ez utóbbi esetben a hivatalnak jogában áll

e határidőt a szükséghez képest további 15 nappal meghosszabbítani. Ha a fenti határidők lejártak a nélkül, hogy a végérvényes döntés bekövetkezett volna, jogukban áll az ajánlattevőknek ajánlatukat visszavonni és bánatpénzük visszaadását kérni.

26. §.

Ha kivételesen az ajánlattevők voltak minták bemutatására felszólítva, úgy a bemutatott minták az odaitélés előtt, szakértő útján, a fenti határidők szem előtt tartása mellett idejében minőségi vizsgálat alá veendő, s csak e vizsgálat adatainak ismeretével szabad az ajánlatok felett dönten. (L. 13. §. a. 2. p.)

27. §.

Az ajánlattevők a végérvényes döntésről nyomban, de legkésőbb attól számított (l. 25. §.) 8 napon belül írásban értesítendő (l. 35. §. is), és az esetleg letett bánatpénzek (vadiumok) azoknak, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, ugyanez időn belül visszaszolgáltatandók, amennyiben azt időközben már előbb vissza nem kapták volna (l. 24. §. utolsó bekezdését is). A kiutalás alkalmával a bánatpénz-nyugták a versenytárgyalási jegyzőkönyvtől elveendő és az említett feleknek kiadandók. Az utalványozási joggal már ez idő szerint felruházott hivatalok feljogosítottak, hogy bánatpénzek kiutalása, illetőleg felszabadítása (l. III. fej. 16. §. 6. p.) iránt minden esetben saját hatáskörükben intézkedjenek, még pedig, ha számvevőségük nem volna, számvevőségi fel- és ellenjegyzés nélkül is (l. 42. §. 8. pontját is). Az illetékes miniszter e jogot a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadandó külön rendeletben mindazon

hivataloknak megadhatja, melyeknél ipari szállítások és munkálatok kiírása rendszeresen előfordul.

28. §.

Az odaitélés alkalmával nem vehetők figyelembe azon ajánlatok:

a) melyeket az ajánlattevő vagy meghatalmazottja nem irt alá (úgy az ajánlat, mint az esetleg mellékletét képező egységár-jegyzék, minták, tervek, költségvetés is aláírandó);

b) melyek nem voltak lepecsételt és sértetlen borítékba téve, feltéve, hogy a pecsét vagy boríték sérülése nem a postán történt, illetve nem az onnét történt beérkezéskor állapítottatott meg (20. §.);

c) melyek az ajánlati mintában előirt adatokat nem tartalmazzák, vagy a feltételeknek vagy mintáknak meg nem felelő kikötéseket tartalmaznak, kivéve ha netán egyébként a célnak megfelelő oly cikk ajánlatná, mely az előirt minta, szabvány vagy formával nem egyezik, vagy amelyek előállítás módja más, mint a feltételekben előirt (pl. szabadalmazott) eljárás. (L. 29. §. 16. p. is.)

Ajánlattevő azon kijelentése, hogy rövidebb ideig marad kötelezettségben, mint azt a hirdetmény vagy felhívás kívánja, nem szolgálhat okul arra, hogy ajánlata ne vétessék figyelembe.

Nem vehetők figyelembe továbbá:

d) a bánatpénz letételét igazoló nyugtával vagy a nyugta közjegyzőileg hitelesített másolatával, esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó-vevényvel (l. 16. §. 6. p.) fel nem szerelt ajánlatok, feltéve, hogy bánatpénz kikötötett. Ellenben tárgyalás alá veendő az ily ajánlat, ha az illető a bánatpénznyugtát vagy

annak közjegyzőileg hitelesített másolatát (postai főladó-vevényt), mely a bánatpénznek idejében való letételét tanusítja, utólag még az odaitélés előtt bemutatja, illetőleg ha a kiíró hivatal pénztáránál tétetett le a bánatpénz, és így annak kellő időben történt letétele a helyszínen minden nagyobb nehézség nélkül megállapítható, végül ha az ajánlattevő a bánatpénznek a postatakarékpénztár útján történt letételét (lekötését) legkésőbb az ajánlatok felbontásakor igazolja;

e) az eredeti ajánlatot módosító, bár a benyújtásra kitűzött idő előtt érkezett ajánlatok;

f) a benyújtásra kitűzött idő után érkezett ajánlatok — tekintet nélkül azok keletkezésére, — hacsak a postán oly időben történt feladás nem igazolhatók, melyen belül rendes körülmények közt az ajánlatnak az ajánlatok benyújtására kitűzött időpontig meg kellett volna érkeznie; ha azonban az ily ajánlat a versenytárgyalási hirdetésben megjelölt helyre már az odaitélési határozat meghozatala után érkezik csak be, az figyelembe nem vehető;

g) oly ajánlatok, melyek a teljesítendő szállítás vagy munkálattal nyilvánvalólag arányban nem álló alacsony ártételeket tartalmaznak, illetőleg munkálatokra (építkezésekre) vonatkozó *árengedményes* versenytárgyalásnál (L. 14. §.) a hivatalos költségvetés végösszegéből 20⁰/o-nál többet engednek, úgy hogy az árakból itélve, a szállítás vagy munka megfelelő teljesítése nem várható, hacsak az ajánlat benyújtója kivételesen alacsony árajánlatát ajánlatában, vagy megkérdezésére elfogadhatóan meg nem indokolja (L. 7. §. 3. p.);

h) azok ajánlatai, kikről a kiíró hivatal a kereskedelemügyi minisztertől nyert hivatalos értesülés alap-

ján tudja, hogy a munkásbiztosító pénztárak irányában fennálló kötelezettségeiket nem szokták teljesíteni, kik munkásaikat az illető iparágban (mesterségben) szokásos, vagy éppen a szakmabeli munkaadók és munkások többsége által létesített és kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabállyal működő szervezetek által egyetértőleg megállapított és életbeléptetett munkaidőnél és bérnél rendszeresen hosszabb idő és silányabb bér mellett foglalkoztatják;

i) oly vállalkozók ajánlatai, kik a legközelebb elmult három év alatt teljesített szállítások alkalmával az illető hatóság tapasztalata szerint megbízhatatlannak mutatkoztak;

j) azok ajánlatai, akiket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, vagy az ő hozzájárulásával a belügyminiszter, vagy minisztertanács bizonyos, illetve az összes közszállítások és munkálatok elnyerésétől közérdek szempontjából végleg vagy meghatározott időre kizárt (ez utóbbi esetben természetesen a kizárási időtartama alatt), és akiknek kizárásáról az odaitélésre illetékes hatóság hivatalosan értesítést nyert;

k) oly ajánlatok, melyek meghatározott árt nem tartalmaznak, hanem csak olyszerű kijelentést foglalnak magukban, hogy az ajánlattevő a legmegfelelőbbnek találandó áron, vagy ezen alul is szállítani kész;

l) letartóztatási intézetekkel rabmunka kibérlésére szerződött vállalkozók ajánlatai azon cikkekre nézve, melyeket rabmunka útján állítanak elő, még akkor is, ha e cikkeket egyébként saját gyárukban vagy műhelyükben szintén előállítják, amennyiben nem az igazságügyminiszterium vagy az alája tartozó hatóságok, hivatalok, intézetek és intézmények szállításai vagy munkálatairól van szó;

n) százalékos árengedményt vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok oly esetekben, midőn egységáruk ajánlása kivántatott. (L. 14. §.)

Hatósági intézkedések megfellebbezése miatt senkinek ajánlata el nem utasítható.

29. §.

Az előbbi §. szerint figyelembe nem vehető ajánlatok mellőzésével — a többi ajánlatok gondos vizsgálat alá veendőek.

Ha valamely ajánlatban az egységáruk szerint a hivatal által megállapított (tényleges) végösszeg nem azonos az ajánlatban kitett végösszeggel, úgy az egységáruk szerint megállapított (tényleges) végösszeg számít. Ha a számokban kifejezett árak a betűkben (szóval) kifejezett áraktól eltérnek, ez utóbbiak számítanak.

Az odaitélésnél a kiíró hivatal a beérkezett ajánlatok közt szabadon választ, szem előtt tartva az alábbi elveket:

1. A szállítás vagy munkálat — figyelemmel a fennálló törvények és rendeleteknek a képesítésre (kvalifikáció) vonatkozó határozmányaira is — azon hazai, és pedig első sorban magyar honos iparosmester, gyáros vagy vállalkozónak (kereskedőnek) — ítélendő oda, aki a szállítás vagy munkálatnak hazai gyártmányokból, hazai, és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők útján pontos, kellő minőségben és a szolgálat érdekeinek megfelelően leendő teljesítésére a legalkalmasabb, és akinek ajánlata viszonylag a legolcsóbb.

A legalacsonyabb árajánlat *egymagában* a szállítás vagy munkálat elnyerésére nem jogosít.

Az odaitélésnél gondosan megvizsgálandó, vajjon a legmegfelelőbb ajánlatot tett vállalkozó nemcsak cégében, hanem üzletvitelében is hazai iparos, gyáros vagy vállalkozónak (cégnek) minősíthető-e.

Felmerülő kétség esetén e tekintetben a m. kir. kereskedelmi muzeum véleménye is megkérdezendő.

2. Megfelelő minőség és nem lényeges árkülönbözet mellett első sorban a helybeli iparosmesterek vagy gyárosok ajánlatai veendőek figyelembe. Építkezéseknél a helyben kapható anyagok és gyártmányok — megfelelő minőség és ár mellett — előnyben részesítendőek

A *helyi ipar* előnyben részesítésére vonatkozó elv alól kivétel teendő ott, hol bizonyos szükségletet *kivételesen* a fővárosi és vidéki hivatalok számára mellőzhetetlenül *központilag* kell beszerezni, amikor is ügyelni kell, hogy a szükséglet szállítása a fővárosi és vidéki iparosmesterek vagy gyárosok közt lehetőleg megosztva biztosíttassék.

3. Ha nem voltak hivatalos minták megállapítva, az ajánlattevők által benyújtott és előzetesen szakszerűen megvizsgált minták az ajánlott árak és a vizsgálat útján talált minőséghez viszonyítva mérlegelendőek. (L. 26. §.)

4. Magánfogyasztásra kereskedelmi cikkeket előállító iparosok és gyárosok olyanokkal szemben, kik csak közszállításokra dolgoznak, egyenlő feltételek és nem lényeges árkülönbözet mellett szállítások odaitélésénél előnyben részesítendőek.

5. A kézműipari szakmákat érintő szállítások és munkálatok odaitélésénél — egyébként egyenlő feltételek és nem lényeges árkülönbözet mellett — az iparigazolvánnyal bíró szakiparos-mesterek és azok szövetségesei előnyben részesítendőek.

6. Egyébként egyenlő feltételek vagy nem lényeges árkülönbözet mellett előny adandó azon hazai gyárosok vagy iparosmestereknek, kik gyáruk, műhelyük berendezésénél a cikk vagy munkálat teljesítéséhez szükséges gépek és eszközök, valamint a gyártási anyagok beszerzésénél a hazai termelés, illetve a hazai ipar termékeit maguk is előnyben részesítik, munkásjóléti intézmények létesítése körül kiváló eredményeket szereztek, a szakmabeli munkaadók és munkások többsége által alakított és kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabállyal működő szervezetek által egyértelműleg elfogadott és életbeléptetett munkafeltételeket magukra kötelezőknek elismerik és ezt igazolják.

7. Egyenlő feltételek mellett előny adandó azon hazai gyárosok vagy iparosoknak, kik az illető cikk vagy munkálat speciális gyártói vagy készítői.

8. Fővállalkozóknak*) különböző iparágak (mesterségek) köréhez tartozó *szállítások* az esetben, ha hazai iparos, gyáros, vagy hazai gyártmányt ajánló hazai kereskedő az ugyanazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikkekre versenyképes ajánlatot tett, épen nem ítélték oda. *Ipari munkálatok* pedig fővállalkozóknak csak akkor ítélték oda, ha az egyes munkanemekre hazai iparos vagy gyáros nem pályázott, vagy ezek árajánlatai együttvéve igen lényeges árkülönbözetet mutatnak a vállalat végösszegében, — továbbá odaitélhetők új vasutvonal, közcsatorna, kikötő és általában vízépitkezések, nemkülönben út- és hidépitések oly esetekben, midőn a *gyors, egységes és gazdaságos*

*) Fővállalkozó az, aki különböző iparágakat (mesterségeket) érdeklő szállításokra vagy munkálatokra tesz együttesen (l. 16. §. 2. pont.) vagy külön-külön ajánlatot. (Pl. ha ugyanazon vállalkozó tenne együttesen, vagy külön-külön ajánlatot a szolgáruhákra, a kőszénre, a papírosra, az Irónra stb.-ire.)

lebonyolítás nagy súllyal esik mérlegbe, és ez a munkanemek szerinti kiadás mellett, a *beérkezett ajánlatokból ítélve*, nem biztosítható. Ily esetben is csak olyan fővállalkozóknak ítéltethető oda a szállítás vagy munkálat, akik az alvállalkozókat ajánlatukban megnevezik, és ha ez nem lehetséges, ennek elmulasztását elfogadhatóan megokolják, továbbá akik az alvállalkozók (iparosok) és munkásokkal szemben elvállalendő kötelezettségek teljesítése tekintetében elegendő erkölcsi és anyagi biztosítékot nyújtanak, és feljogosítják a hivatalt, hogy az alvállalkozók (iparosok), a művezetők és munkásoknak igazoltan kiérdemelt keresetét vagy bérét, szükség esetén, a fővállalkozó kereseti összegeinek terhére folyósíthassa. (L. 54. §. is.)

9. Amennyiben valamely nagyobb értékű szállítás vagy munkálatra nézve a hatóság a megosztást lehetségesnek ítélte (l. 7. §. 2., 4. p. is), és már a versenytárgyalási hirdetésben (ajánlati felhívásban) jelezte, hogy az odaitélés *esetleg* vagy mindenestre megosztva fog történni (l. 16. §. 12 p.), ez esetben — feltéve, hogy több hazai iparos vagy gyáros azonos minőség és nem lényegesen eltérő árak mellett tett ajánlatot, — a szállítás vagy munkálat közöttük szállítóképességük és megbízhatóságukhoz képest megosztható. Ha a hatóság a beérkezett ajánlatok alapján a megosztást elhatározza és az árak közt lényeges eltérés van, a legolcsóbb ajánlattevő áraival a többi pályázót megkinálhatja, s ha azok ez árakat elfogadni nem hajlandók, jogában áll az egész szállítást vagy munkálatot az egészre ajánlatot tett legolcsóbb ajánlattevőnél biztosítani. Ha azonban ez nem képes az egész mennyiséget szállítani, vagy az egész munkálatokat teljesíteni, akkor a fennmaradó hányadok szállítása a hozzá legközelebb álló legolcsóbb

ajánlattevők sorrendjében, szállítóképességük teljes mérvének kihasználása mellett ítélhető oda. (L. 30. §.)

10. Oly szállítás vagy munka, melynél a versenytárgyalási hirdetmény vagy ajánlati felhívás értelmében *kivételesen* (l. 11. §.) a terveket is maguk az ajánlattevők készítik, annak ítélendő oda, aki — a tervek-ből ítélve — a kiirt szállítást vagy munkát műszakilag helyesen és viszonylag legjutányosabban fogja teljesíteni.

11. Ha netán valamely vállalkozó a hivatalnak a kiirási műveletet megelőzőleg valamely előmunkálatot (tervet stb.) teljesített, e címen az odaitélésnél semmiféle előnyben nem részesíthető.

12. Emberbaráti intézetek foglalkoztató műhelyei által tett ajánlatok ily műhelyekben háziiparszerűleg készített cikkek szállítására egyébként egyenlő feltételek mellett előnyben részesítendőek.

13. Ha az odaitélési eljárás alkalmával, úgyszintén akkor is, ha valamely cikk vagy munkálat szabad kézből adatott ki, és valamely iparcikk kézi bevásárlás útján szereztetett be, kétség merül fel az iránt, hogy valamely cikket vagy munkálatot hazai iparos vagy gyáros készít, teljesít, készíthet vagy teljesíthet e, akkor előzetes tájékozásért a *m. kir. kereskedelmi museum igazgatóságához* kell fordulni, mely a hazai beszerzési forrásokat rendszeresen nyilvántartja.

14. Ha az odaitélési eljárás alkalmával az előzetes tájékozás után is az tűnnék ki, hogy a szállítást vagy munkálatot egészen vagy részben külföldi gyár vagy ipartelep termékével kell fedezni, illetőleg külföldi vállalkozó útján, avagy első sorban külföldi műszaki és munkaerőkkel, külföldről behozandó új gépek, eszközök és berendezési tárgyak segítségével egyes gyártási folya-

matoknak külföldön leendő eszközlésével kell beszerezni, illetve teljesíteni, úgy ehhez, illetőleg ezek egyike vagy másikának megengedéséhez odaitélés előtt az 1907 : III. törvénycikk 13. §-a értelmében feltétlenül az illetékes miniszter felhatalmazása kérendő ki.

Az illetékes miniszter a felhatalmazás, illetve a hazai származásra vonatkozó törvényes kötelezettség alól leendő felmentés megadása vagy meg nem adása felett a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával határoz, és elhatározásáról — az alárendelt hatóság mellett — értesíti a kereskedelemügyi minisztert is, aki az ilyen, nemkülönben a saját tárcájára nézve megadott felmentéseket is nyomban közli a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságával.

15. Ha valamely szállításnak egészen vagy részben külföldi gyár vagy ipartelep termékével leendő fedezésére a kereskedelemügyi miniszter, vagy az ő hozzájárulásával az illetékes miniszter felhatalmazást adott, az ilyen szállítás odaitélésénél a hazai kereskedők ajánlatai egyenlő feltételek mellett előnyben részesítendők.

16. Az a körülmény, hogy valamely ajánlott cikk vagy munkálat a versenytárgyalási hirdetményben, vagy ajánlati felhívásban említett mintával, szabvánnyal, formával, szerkezettel, rendszerrel meg nem egyezik, ha egyébként a célnak megfelel, egymagában a hazai gyártmányok mellőzésére okul nem szolgálhat. Kivétel tehető ez elv alól a m. kir. honvédség, csendőrség és méneskari legénység részére történt szállításnál, melyeknél az előirt mintáktól eltérni nem lehet.

17. Ócska anyagok odaitélésénél — egyenlő vagy nem lényegesen eltérő árak mellett — előnyben részesítendők ez anyagokat feldolgozó iparosmesterek gyá-

rosok, ipari szövetkezetek, háziipar-érdekképviselések és háziipari vállalatok. (L. 9. §-t is.)

30. §.

A versenytárgyalás folyamán, vagy az odaitélés iránt folyó tárgyalások alatt, vagy azokat követőleg az ajánlattevőkkel, vagy azok egyikével *engedmények elnyerése iránt* alkudozásba, vagy a többi ajánlattevővel szemben *az egyenlő elbánás elvét sértő* tárgyalásba bocsátkozni nem szabad.

A versenytárgyalást követőleg mindazonáltal kivételesen feltétlenül meg van engedve a tárgyalás a következő esetekben:

1. *Szállításoknál* tárgyalni lehet: a legolcsóbb ajánlattevővel az iránt, hogy az általa felajánlott egységár mellett az ajánlottnál nagyobb, de a kiírt mennyiséget, illetve az ingási $\%$ -ot meg nem haladható mennyiséget szállítsa.

2. *Ugy szállítások, mint munkálatoknál* tárgyalni lehet: a) a legalacsonyabb árajánlat benyújtójával az iránt, hogy megindokolja kivételesen alacsony árajánlatát, mely a hatóság nézete szerint és figyelemmel a többi árajánlatra is, a szállítás vagy munkálat értékével nem látszik arányban állani (l. 28. §. g) pontját); b) oly esetekben, midőn a hatóság a szállítást vagy munkálatot több érdekelt közt megosztva kívánja biztosítani (l. 29. §. 9. p.) az összes többi pályázókkal az iránt, hogy fogadják el a legelőnyösebb ajánlattevő árait és megfelelő részletszállítást.

31. §.

A szállítás vagy munkálat az ajánlattevők egyikének, avagy a megosztás esetén többnek a verseny-

tárgyalási eredmények alapján rendszerint ténylegesen odaitélendő. Kivétel teendő oly esetekben, midőn összebeszélésnek ismérvei látszanak fenúforogni (l. 7. §. 3. p.); midőn az árak általában, avagy az illető cikk vagy munka eddigi áraihoz, vagy piaci árakhoz viszonyítva feltűnően magasak; továbbá midőn — az árak magasságára tekintet nélkül — a beérkezett ajánlatok alapján a szállítás vagy munkálat a költségvetési hitel keretében arra előirányzott összegért nem lesz teljesíthető.

Ily esetekben, úgyszintén akkor is, ha ajánlatok egyáltalán nem érkeztek be, vagy a nyertes ajánlattevő a szerződés aláírása előtt visszalépett, szükség esetén — ha erre az illetékes miniszter, a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával előzetesen engedélyt adott — a külföldi verseny bevonásával, még pedig korlátolt versenytárgyalás útján, s ha ez se vezet eredményre, kézi bevásárlás útján, illetve szabad kézből biztosítandó a szükséglet vagy munkálat. Ha ily esetekben a hazai ajánlattevők ajánlata lényegesen drágább a külföldi cégek ajánlatánál, úgy ez utóbbiak ajánlata újabb miniszteri engedély kikérése nélkül elfogadható.

32. §.

Az odaitélésre vonatkozólag a jelen fejezetben foglalt határozmányok megsértése miatt emelt panaszt annál a miniszternél kell benyújtani, akinek alantasi hivatala a szabálysértést elkövette. Az ilyen panaszt, melynek halasztó hatálya nincs, a miniszter saját hatáskörében végérvényesen dönti el, és ha kívánatosnak találja, az eljárást és az odaitélést meg is semmisítheti. (L. 17. §. d) pontját is.)

33. §.

A jelen fejezetben foglalt összes elvek egyébként úgy a korlátolt versenytárgyalásnál, mint szabad kézből való kiadásnál, illetve kézi bevásárlásoknál is megfelelően követhetők. Kézi bevásárlások alkalmával azon hazai kereskedők, kik hazai iparosok vagy gyárosok termékeit állandóan raktáron tartják, azon hazai — esetleg külföldi — iparosok vagy gyárosok nevét (cégét), telephelyét, kiktől az eladott árukat közvetlenül vagy nagykereskedők közvetítésével vásárolták, ismerik és ez adatokat a vonatkozó számlán a valósághoz hiven följegyezni hajlandók, egyébként egyenlő feltételek és nem lényeges árkülönbözet mellett előnyben részesítendők. (L. 8. §. 15. p., 47. és 65. §.)

34. §.

Minden végérvényes odaitélésről (versenytárgyalási eredményről) — legkésőbb 15 nap alatt — a 2. minta szerinti kimutatás küldendő be a »Közszállítási Értesítő« szerkesztőségéhez (Budapest, Kereskedelemügyi minisztérium).

VI. Szerződéskötés.

35. §.

A kiírási művelettel egyidejűleg készíti vagy készítetteti el a kiíró hivatal a szerződés (kötlevél) tervezetét (vázát) is. (L. 11. §.)

A szállítás vagy munkálat végérvényesen odaitéltetvén, a nyertes ajánlattevő legkésőbb 8 nap alatt (L. 27. §.) felhívandó, hogy a felhívás vételétől számított 8 nap alatt az előirt biztosítékot tegye le, illetőleg ha bánatpénzt tett le, azt, amennyiben szüksé-

ges, a biztosíték magasságáig egészítse ki és a szerződést ugyanez időn belül írja alá.

Ha az ajánlattevő a kitűzött határidőig ezeknek csak egyikét is meg nem tenné, a vállalatra vonatkozó igényét elveszti és vele szemben a szállítási vagy munkafeltételek idevágó határozmányai (17. §. e) pont) alkalmazandók. Az ily esetben visszatartott bánatpénz, illetve annak fennmaradt részösszege a szállítási vagy munkafeltételekben megjelölt alapba utalandó be.

A) A szerződések alakja.

36. §.

Szabad kézből (kézi bevásárlás útján) kiadott szállítás vagy munkálatra, ahol az összérték vagy az évi érték ugyanazon. iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikk vagy munkanemenként 2.000 K-t meg nem halad, nem kell írásbeli szerződést kötni. Gondoskodni kell azonban, hogy a szerződéses jogügylet létrejöttéről bizonyíték (feljegyzés, számla vagy két tanu stb.) álljon rendelkezésre.

Mellőzhető az ajánlat elfogadása által különben is létrejött szerződésnek külön okiratba foglalása 10.000 K értékig nyílt vagy korlátolt versenytárgyalás útján biztosított szállítások vagy munkálatoknál is, ha a szerződési viszony oly egyszerű, hogy a lényeges szerződési feltételek levélbe, megrendelő levélbe, illetve kötlevélbe, jegyzőkönyvbe, esetleg táviratba befoglalhatók, vagy a benyújtott ajánlatra vezetett elfogadási záradékkal teljesen rendezhetők. Ez értékhatár állami üzemeknél, amennyiben e szabályzat rendelkezései alá tartoznak (L. 1. §. a) pont), 50.000 koronáig emelhető. Az illetékes miniszter — értékhatárra tekintet nélkül

— mellőzheti a szerződésnek külön okiratba foglalását akkor, midőn halaszthatlan sürgősség esete forogván fenn, a szállítás vagy munkálat szabadkézből adatott ki (L. 8. §. 5. p.). Mindezen esetekben azonban a vonatkozó irat, illetve annak hivatalos másolata okmányszerűen megőrzendő és a szállítási (vagy munka-)felvételeknek a hazai ipar igénybevételére vonatkozó határozmányai (l. 17. §. a), b), c) pont), figyelemmel az 1907 : III. t.-cikk 13., 14., 15. §-aira, az így szerződött vállalkozókkal szemben is érvényesítendő.

A fent elősoroltaktól eltekintve — minden egyéb esetben okmányszerűen kiállított szerződés kötendő, melyet a szállítást kiíró hivatal illetékes közegének és a vállalkozónak, vagy közjegyzői okirattal, illetőleg cégjegyzési kivonattal igazolt meghatalmazottjának két tanu előtt sajátkezűleg kell aláírnia. Ha a vállalkozó bejegyzett cég, az aláíráskor a cégjegyzés hiteles kivonata és a hiteles címpéldány is bemutatandó, az aláírás cégszerűsége, illetve azonossága megállapítandó, ennek megtörténte a szerződésen feljegyzendő és a bemutatott ezen okmányok a vállalkozónak visszaadandók. Ha a vállalkozó írni nem tud, kézvonással kell a szerződést jegyeznie, a tanuk egyike írja le a vállalkozó nevét, és e tanu magát a vállalkozó név-írójaként is aláírja.

Az aláírásnak közjegyzői hitelesítése vagy a szerződésnek közjegyzői okiratba foglalása csak az esetben szükséges, ha azt törvény vagy felsőbb hatóság rendelete kifejezetten előírja.

Ha a szerződési ügylet felsőbb hatósági jóváhagyást igényel, kifejezetten felemlítendő, hogy az a vállalkozóra az aláírás után azonnal, az államkincstárra nézve pedig csakis a jóváhagyás megtörténtével kötelező.

37. §.

A végből, hogy a 10.000 korona értéket képviselő, vagy azt meghaladó szállítás vagy munkálatra vonatkozó és külön okiratba foglalt szerződés a jogi szempontból hozzáfűzhető követelményeknek minden irányban megfeleljen, feltéve, hogy a szerződést nem maga a m. kir. kincstári jogügyek igazgatósága készítette, — az 1897: XX. t.-cikk 40. §-a értelmében — aláírás, illetve felsőbb jóváhagyás előtt a m. kir. kincstári jogügyek igazgatóságával is közlendő a végből, hogy a szerződésben kitűzött feltételekre nézve, különös tekintettel a lekötött biztosítékokra is, jogi szempontból véleményt adjon. — Ugyane szerzéseknek jogi elbírálást igénylő lényeges módosítása vagy felbontása, úgyszintén a rajtuk alapuló követelések törlesztésének elrendelése esetén a nevezett hivatal szintén meghallgatandó.

Oly szerzéseknel, melyek a tárgy és alapfeltételek hasonlósága miatt egyenlő jogi szempont alá esnek, megbirálás végett csak az abban történt változtatás közlendő a jogügyek igazgatóságával. — Kivételt képeznek e szabályok alól az igazságügyi m. kir. miniszterium, és a közalapítványi kir. ügyigazgatóság, melyeknél a szerzéseknek jogi szempontból való felülvizsgálása külön jogügyi osztály feladatát képezi.

Ha vállalkozó a szerződés nyelvét nem érti, úgy az neki a tanuk által megmagyarázandó, és hogy ez megtörtént, a szerződésen a tanuk által igazolandó.

38. §.

A szerződésben az annak kiegészítő részét képező mellékletek felsorolandók, — hacsak lehetséges — a szerződéssel egybefűzendők, s a fűzősinór két vége a

kiíró hivatal pecsétjével zárandó le. A szerződéshez nem fűzhető mellékleteken megjelölendő, hogy mely szerződésnek mellékleteit képezik. A mellékleteket, és pedig úgy a szerződéshez fűzöttet, mint a hozzá nem fűzöttet, mindkét fél két tanu előttémezése mellett ugyanúgy aláírja, mint magát a szerződést.

39. §.

A szerződés első eredeti példányának első íve az illetéki díjjegyzék 9. tétele értelmében, — a jogügylettől járó és a jelen szabályzat 42. §. 14. pontja értelmében lerovandó fokozatos illetéktől eltekintve, — külön egy koronás okirati bélyeg alá nem esik, az első példány többi íve*) azonban, ideértve a szerződés kiegészítő részét képező iratokat is (költségvetés, egységárjegyzék, tervek stb.), valamint a többi példány minden íve az illetéki díjjegyzék 50. tétele értelmében ívenként 1 koronás ívbélyeggel, illetőleg ha a jogügylettől járó fokozatos illeték 1 koronánál csekélyebb, úgy a megfelelő csekélyebb értékű bélyeggel látandók el. A szerződésnek a hivatal által kiállított és kívánatra a félnek kiadott *második eredeti példánya bélyegmentes*. Ha azonban netán kettőnél több eredeti példány állittatik ki, úgy a *harmadik és következő példányok* a fent megjelölt *ívbélyeggel* látandók el.

Rendszerint különben a szerződés egy eredeti példányban állítandó ki, mely a hivatal őrizetében marad. A félnek — kívánságára és költségére — egy eredeti bélyegmentes példány, vagy e helyett egy hitéles vagy

*) A bélyegköteles iratokhoz használandó papírív szabályszerű nagysága 1.750 négyszög-centiméter térmértéket meg nem haladhat. Ha az okirat vagy iromány ezen szabályszerű térmértéket meghaladná, ívenként a szabályszerű bélyegilleték rendszerint kétszeresen fizetendő, amennyiben az egyszeres bélyegilleték 1 koronánál kevesebb; azon esetekben pedig, ahol az ennél vagy több, a szabályszerű bélyegilletéken kívül 1 korona fizetendő. (Bélyeg- és ill. szab. 44. §.)

egyszerű másolat kiadandó. Az egyszerű (nem hitelesített) másolat bélyegmentes.

40. §.

Áthúzásnak, törlésnek, vakarásnak, utólagos bejegyzésnek a szerződésekben rendszerint nincs helye.

Ha mégis előfordul, úgy a szélén, vagy egy pótpontban mindkét szerződő fél aláírásával elismerendő, hogy azok tudtukkal történtek.

Úgy a szerződés, mint a mellékletek oldalai folyószámokkal látandók el.

B) A szerződések tartalma.

41. §.

A szerződés röviden és világosan szövegezendő. Az általános és különleges szállítási vagy munkafeltételek, vagy az ezeket tartalmazó hirdetés (ajánlati felhívás, l. 19. §.), valamint maga a versenytárgyalási jegyzőkönyv mellől elveendő eredeti ajánlat mindenkor a szerződés kiegészítő részét képezik, és a szerződésbe az általános kellekeken (felek, tárgy, vállalati főösszeg, beszerzési források, kölcsönös elfogadó nyilatkozat, vitás esetek eldöntése) kívül utalás a mellékletekre, vitás esetek eldöntése) kívül csakis a szállítási vagy munkafeltételektől netán a viszonyok szerint indokoltan eltérő, de a jelen szabályokba nem ütköző határozmányok veendőek fel.

42. §.

A szerződésben, általában a következő lényegesebb pontok foglalnak helyet, amennyiben azokat már a 41. §-ban megjelölt mellékletek nem tartalmazzák.*)

*) Ez az eset állhat elő például 2000 K összértéket vagy évi értéket meghaladó oly szállítás vagy munkálatnál, mely szabad kézből adatott ki. (L. 8. §.) Ily esetben ugyanis a feltételek a vállalkozóval rendszerint szabad alku útján állapíttatnak meg, és mindjárt magába a szerződésbe foglaltnak be.

1. A szerződő felek neve és a vállalkozó lakhelye. (Község, kerület, utca, házsám.)

2. A szállítandó tárgy vagy teljesítendő munkálat helye, mennyisége és minőségének pontos megjelölése, az egységárak, a vállalati főösszeg (árendményes versenytárgyalásnál csak a vállalati főösszeg, illetve az árendmény vagy ártöbblet $0/0-a$), az ingási $0/0$ (L. 16. §. 2. p.), utalással esetleg a szerződési melléletekre (cikkek vagy munkálatok jegyzéke, költségvetés, egységárjegyzék, tervek, minták stb.)

3. A beszerzési forrásra vonatkozó kötelezettség a hirdetésben (ajánlati felhívásban), a szállítási vagy munkafeltételekben és az ajánlatban foglaltaknak megfelelően. (L. 16. §. 11. pont; 17. §. a), b), c) pont; 18. §. b) pont.)

Ha a vállalkozó a szállítandó eikket maga készíti, gyártja, vagy a munkálatot egészben vagy részben saját műhelye, gyára alkalmazottai útján teljesíti, úgy — feltéve, hogy ez már az ajánlatban meg nem történt — a szerződésben ez említendő fel. Ezenkívül abban az esetben, ha ezt már ajánlatában meg nem tette volna (L. 18. §. b) pont), illetve a szerződésben meg nem nevezhetné, a szerződésben kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az első szállítási részlet beszállítását, vagy a munkálat megkezdését megelőzőleg legalább 15 nappal — a szerződésben összeg szerint megállapítandó, de az összérték, illetve évi érték $10/0$ -át meg nem haladó kötbér terhe alatt — tartozik a hatóságnak bejelenteni azon hazai termelő vagy gyáros, iparos, szövetkezet (alkalmi egyesülés) nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét, kitől vagy melytől a szállítás vagy munkához szükséges gyártási, illetve munkaanyagokat (nyersanyag, félgyártmány, kész iparcikk) — esetleg az e célra beszerzendő új gépeket, eszközöket és berendezési tárgyakat beszerezte vagy beszerezni fogja. A kötbér — a földművelésügyi miniszeri tárca alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével, amelyeknél az a szállítási (munka-)feltételekben, illetve a szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordítatik — az ipari és kereskedelmi alap javára esik.

Ha a vállalkozó a cikket nem maga készíti, gyártja, a munkálatot, illetve az egyes munkanemeket nem, vagy nem egészen saját műhelye, gyára, alkalmazottai útján, hanem egészen vagy részben más iparosok vagy gyárosok igénybevételeivel teljesíti, úgy — feltéve, hogy az általa igénybeveendő hazai gyáros vagy iparos nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét már az ajánlatban meg nem nevezte volna, illetve a szerződésben meg nem nevezhetné (L. 18. §. b) pont) — a szerződésben esupán azt tartozik kijelenteni, hogy hazai műhely vagy gyártelep termékeit fogja szállítani, illetőleg a munkálatot hazai ipar- vagy gyártelep, illetve hazai, és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők útján fogja-e egészen vagy részben, s mily részben teljesíteni? Az ilyen vállalkozóval szemben is kikötendő azonban, hogy — a szerződésben összeg szerint megállapítandó, de az összérték, illetve évi érték 10%-át meg nem haladható kötbér terhe mellett — tartozik az első szállítási részlet beszállítását vagy a munkálat megkezdését megelőzőleg legalább 15 nappal bejelenteni azon hazai gyáros, iparos, szövetkezet (alkalmi egyesülés) nevét (cégét), foglalkozását és telephelyét, kitől vagy melytől a cikket beszerezte vagy beszerezni fogja, illetve aki, vagy amely munkálatot lehetőleg hazai termelésű, gyártású anyagokból, első sorban hazai műszaki és munkaerőkkel előállítani fogja. A kötbér — a földművelésügyi miniszteri tárcá alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével, amelyeknél az a szállítási (munka-)feltételekben, illetve a szerződésben megjelölendő alapjává, illetve célra fordítatik — az ipari és kereskedelmi alapjává esik.

A hivatal a fentjelzett 15 napos határidőket rendkívül sürgős esetekben és — a dolog természete szerint — oly esetekben, midőn maga a szállítás vagy munka 15 napnál rövidebb idő alatt teljesítendő, megrövidítheti. Ily esetekben is az anyagok, a cikkek, a munkálatok előállítói, illetve tényleges teljesítőinek nevét (cégét) és telephelyét a vállalkozó a hivatalnak legkésőbbben a szállítás vagy munkálat *megkezdésekor*, a fent kikötött kötbér terhe mellett, feltétlenül bejelenteni tartozik.

Ha valamely áru *teljes* előállításához (l. 4. §.) szükséges gyártási folyamatok egyike vagy másika az illetékes miniszter engedélyével külföldön eszközölhető, avagy maga az áru- vagy az ahhoz való nyersanyag, félgyártmány vagy kész cikk ugyanily engedély mellett külföldi gyár vagy ipartelep terméke lehet, végül, ha valamely szállítás vagy munkálat ugyanily engedéllyel külföldről beszerzendő új gépek, eszközök, berendezési tár-

gyakkal elsősorban vagy kizárólag külföldi műszaki és munkakerők igénybevételével teljesíthető, a szerződésben mindez, a vonatkozó miniszteri rendelet számára és keltére hivatkozással felemlítendő.

Ily esetekben a jelen 3. pont első, második és harmadik bekezdésében foglalt határozmányok a szerződésbe (feltételekbe) az ily engedély hatálya alá eső beszerzések vagy munkálatokat illetőleg nem veendőek fel.

A szerződő hivatal a vállalkozóknak a beszerzési források közelebbi megjelölésére vonatkozó s a szerződést kiegészítő ezen bejelentéseit, mihelyt az tudomására jut, azonnal, de legkésőbb a bejelentés beérkezésétől számított 8 (nyolc) nap alatt a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságával közölni tartozik. (L. 69. §.) Építkezéseknél csak a jelen szabályzat 5. alatti mellékletét képező kimutatás 4-ik jegyzetében említett cikkek beszerzési forrása jelentendő be az említett módokon.

Ha vállalkozó, ki ily módon bizonyos hazai gyárat vagy ipartelepet, vagy több ilyet a másik szerződő félnek bejelentett, és a szerződés tartama alatt más, bár szintén hazai gyár vagy iparteleppel, vagy több ilyennel lépne üzleti összeköttetésbe, erről a hivatalt az üzlet megkötésétől, — az pedig a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságát a bejelentés beérkeztétől számított legkésőbb 8 (nyolc) napon belül értesíteni tartozik. Külföldi gyár vagy iparteleppel a szerződés tartama alatt az illető szállítás vagy munkálatra nézve csak az illetékes miniszter felhatalmazásával szabad megállapodásra lépni. E felhatalmazást az illetékes miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve adja meg.

Az ily felhatalmazás, helyesebben a hazai ipar igénybevételére vonatkozó törvényes kötelezettség alól leendő felmentés megadásáról az illetékes miniszter az érdekelt hatóság mellett mindenkor azonnal értesíti a kereskedelemügyi minisztert is, ki a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságát, illetőleg a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőséget nyomban tájékoztatja.

4. Az a határozmány, hogy a vállalkozóval szemben fenntartatik az ellenőrzés joga abban az irányban is, vajjon a szállított cikk vagy teljesítendő munkálat származás tekintetében megfelel-e az ajánlatban megígért, illetve a szerződésben vállalt kötelezettségeknek,

és hogyha ezen kötelezettségeknek avagy azok egyike vagy másikának a szállító vagy vállalkozó pontosan eleget nem tesz, és azok áthágását a kereskedelmi múzeum, illetve a magyar kir. kereskedelemügyi miniszter ellenőrző közegei állapítják meg, a hatóság választásától függ, miszerint a szerződést — a vállalkozó előzetes értesítése mellett — bírói közbenjárás nélkül felbontsa és e mellett a szállítást a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig hogy a szerződésben $\frac{0}{100}$ szerint meghatározandó, de a szállítás vagy munkálat összértékének, esetleg évi értékének $\frac{20}{100}$ -át meg nem haladható kötbér megfizetését, és e mellett a szerződés teljesítését követelje. A kötbér — a földművelésügyi miniszteri tárcza alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével, amelyeknél az a szállítási (munka-)feltételekben, illetve a szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordítatik — az ipari és kereskedelmi alap javára esik. Felveendő továbbá az is, hogy az 1907: III. t.-cikk 15-ik §-a értelmében e kötelezettségek, avagy azok egyike vagy másikának kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén az illetékes miniszter a vállalkozót a kizárási jogkörébe eső ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja. (L. 56., 57. §§.)

5. A szállítás vagy munka megkezdésének és befejezésének határidői, esetleg közbeeső határidők. Ha a vállalkozó igazolja, hogy a határidő vagy a határidők be nem tarthatását (késedelem) oly esemény okozta, melyet ő elő nem idézett, és az eset körülményeihez képest, üzlete fennállásának veszélyeztetése nélkül elhárítani képes nem volt (*vis major*), úgy a határidő vagy határidők meghosszabbítására van igénye. A

meghosszabbítás iránt benyújtott kérelem, illetőleg a meghosszabbítás mérve felett mindenkor az illetékes miniszter határoz, ki oly esetekben, midőn a vállalkozó hazai iparos, gyáros vagy kereskedő, és a késedelem a vállalkozó munkásai által előidézett sztrájk vagy bojkottra vihető vissza, a miniszter azonban a meghosszabbításra elegendő okot fennforogni nem lát: — végleges döntés előtt a kereskedelemügyi minisztert is meghallgatja. Határidőmeghosszabbításként lehetőleg másfélszerese adandó az elveszett időnek.

Iparcikkek szállításánál a szállítási határidők pontos betarthatása érdekében a vállalkozók — a szállítási vagy munkafeltételekben megjelölendő alap javára eső, de a szerződésszerű évi szükséglet értékének 10%-át meg nem haladható kötbér terhe alatt — bizonyos készlet tartására is kötelezhetők.

Készlettartás csak komoly szükség esetén s a szükséglet által indokolt mértékig köthető ki. Köztudomás szerint másutt is könnyű szerrel megszerezhető cikkeknel készlettartás kikötése mellőzendő.

A szerződésszerű évi szükséglet mennyiségének 20%-ánál magasabb készlet tartása ki nem köthető (L. 44. §. is). Kiveendők a szabály alól a honvédségi szükségletek, melyeknél mozgósítás esetére magasabb % is kiköthető.

Munkálatoknál (épitkezéseknél), ha a befejezési határidő bizonyos számú munkanapokban van megállapítva, e határidő mindenkor a munkahely átadásának időpontjától számítandó. Kivételt képeznek az olyan munkálatok, amelyekre vonatkozólag a netán *kivételesen* (L. 13. §. b) pont) a vállalkozó által készítendő részletes tervek még jóváhagyást igényelnek. Ezen munkálatoknál ugyanis a tervek benyújtására is határidő állapítandó meg, és a munkálat elvégzésére megszabott idő a tervek jóváhagyására vonatkozó értesítés kézbesítésétől számítandó.

A határidők be nem tartása esetén a vállalkozóknak újabb határidő kitűzése mellett tudtára adandó, hogy ennek következtében a szállítási vagy munkafeltételekben kijelölt alap javára eső kötbért kell majd fizetnie.

E kötbér a késedelem minden napja után szállításoknál a hátralékos szállítás értékének, esetleg évi értékének, — a munkálatoknál a vállalt munkálat (épitkezés) egész értékének bizo-

nyos százalékában rovándó ki, esetleg napok szerint fix összegben is kiróható, — de együttesen az említett értékek 10%-át meg nem haladhatja.

Ha e határ eléretett, a kötbér a kereseti összegből, szükség esetén a biztosítékból levonandó, és a hátralékos szállítás vagy munkálatra nézve az ügylet megszűntnek tekinthető, jogositva lévén a hivatal a hátralékos szállítást vagy munkálatot az esetleges ártöbblet tekintetében a vállalkozó terhe és veszélyére bárki által és bármely áron teljesíteni vagy teljesíttetni.

A hazai származásra vonatkozó kötelezettség áthágása címén kirótt kötbéreket egészen vagy részben csak az illetékes miniszter engedheti el.

6. Rendelkezések az iránt, hogy a szállítások és munkálatok hol, mikor, mily módon vétetnek át, a vállalkozó meddig és mily mérvben marad szavatos, a fizetések hol, mikor, mily hányadokban teljesítendők.

7. Rendelkezések az iránt, hogy a szerződő fél kötelezettségeit másra átruházhatja, s ha igen, mily feltételek alatt?

8. Határozmányok a biztosíték (óvadék, cautio) nagyságára és azon módzatokra nézve, melyek mellett az visszaszolgáltatható.

A biztosíték oly árú szállításánál, vagy olyan munkálatoknál, melyek gyakori árhullámzásoknak alávetve nincsenek, s a szerződés 3 évnél nem hosszabb időre szól, a szerződési összeg vagy évi összeg 5%-ánál, 3 évnél hosszabb időre szerződésileg biztosított bármily árú vagy munkálatoknál, úgyszintén árhullámzásnak kitett árú és munkálatoknál, még ha 3 évnél rövidebb időre biztosítatnak is, ugyanezen összeg 10%-ánál magasabb nem lehet.

Ha a fenti kules szerint leteendő biztosíték összege 200 koronát el nem ér, vagy a szerződéses összeg 5.000 koronát meg nem halad, a biztosíték letétele elengedhető oly esetben, ha a vállalkozó kézműiparos (kisiparos) mester. (L. 16. §, 6. p. is.) Ha a biztosíték összege 2.000 koronát meg nem halad, úgy az a részletekben kifizetendő kereseti összegből, illetőleg — jótálláshoz kötött szállítások és munkálatoknál — a végjárandságból történő levonás útján is letehető.

E mód alkalmazható nagyobb összegű biztosítékoknál is az esetben, ha kisipari szövetkezetek, vagy háziipari érdekképviseletek az iránt kellően indokolt kérelmet terjesztenek elő.

A szerződésbe, illetve a feltételekbe mindenesetre felveendő, hogy vállalkozó a megrendelőt feljogosítja, miszerint biztosítékából magát minden szerződéses követelésre nézve bírói közbenjárás nélkül kielégíthesse, és hogy a vállalkozó bármily okból megcsorbitott biztosítékát az eredeti magasságra kiegészíteni, illetve tűrni tartozik, hogy szükség esetén a másik szerződő fél a biztosítékot az esedékes fizetési részletekből kiegészíthesse.

Ha a megcsorbitott biztosítékot vállalkozó ki nem egészíti, s az esedékes fizetési részletekből annak kiegészítése ki nem telnek, a hivatal jogositva van a szerződést legótt megszüntetni, és a szállítást vagy munkálatot esetleg a vállalkozó terhére és veszélyére mással teljesíttetni.

A biztosíték készpénzben vagy óvadékképes magyar értékpapirokban teendő le. A készpénzben letett biztosíték után kamat nem jár; de az ilyen biztosíték óvadékképes értékpapirokkal kicserélhető. Az értékpapirok kamatszelvényei esedékességük időpontjában a vállalkozónak kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs.

Biztosítékul legfeljebb 10.000 K erejéig, és legfeljebb egy évre terjedő ügyleteknél azon hazai pénzintézetek betétkönyvei is elfogadhatók, melyeknek értékpapirjait a pénzügyminiszter biztosíték-képeseknek elismerté, — feltéve, hogy a pénzintézet igazgatósága a betétkönyvre vezetett záradékban kijelenti, hogy a könyvben levő betétösszegre kielégítési igényt nem emel, és tudomásul veszi, hogy ez összeg az illető hivatallal kötendő szerződés biztosítékául szolgál és e hivatal beleegyezése nélkül ki nem fizethető. Azt, hogy biztosítékul mily értékpapirok fogadhatók el, a pénzügyminiszter állapítja meg. Az értékpapirok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyamon számítandók; névértéken felül azonban sohasem számíthatók. Ha a vállalkozó a szállítást előbb is teljesítette, netán még letétben lévő régi biztosítéka — szükség esetén megfelelő kiegészítéssel — elfogadandó. Ha az új szállítás vagy munkálat kisebb biztosítékot igényel, a különbözet vállalkozónak visszaulandó.

A biztosíték kiadásának módzatait a szállítási vagy munkafeltételek kell, hogy tartalmazzák. Az utalványozási joggal már ezidő szerint is felruházott hivatalok feljogosítandók, hogy a

biztosítékokat minden oly esetben, midőn az átvétel, illetve felülvizsgálat felsőbb jóváhagyást nem igényel, egész összegükben, oly esetekben pedig, midőn az felsőbb jóváhagyást igényel, *legfeljebb 50% erejéig* kiutalassák — számvevőség nem létében — számvevőségi fel- és ellenjegyzés nélkül is. (L. 27. §.)

Az illetékes miniszter e jogot a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadandó külön rendeletben mindazon bivataloknak megadhatja, melyeknél ipari szállítások és munkálatok kiírása rendszeresen előfordul.

A biztosíték kiadására nézve egyébként az alábbi elvek irányadók.

a) *Jótálláshoz nem kötött szállításoknál és munkálatoknál:*

Az ily *szállításoknál* a biztosíték azonnal, de legkésőbb 15 nappal a szállítás teljesítése vagy az utolsó szállítási részlet szabályszerű átvétele, helyesebben az átvételi jegyzőkönyv jóváhagyását tartalmazó rendelet kézhez vétele után, az ily *munkálatoknál* pedig legkésőbb a végjárandósággal együtt utalandó ki.

b) *Jótálláshoz kötött szállítások és munkálatoknál:*

Ily *szállításoknál* (amennyiben *nem* munkálatokkal kapcsolatos szállításokról van szó) a biztosíték 50%-a az ideiglenes átvétel után azonnal, de legkésőbb 15 nap alatt, 50% pedig a jótállási idő lejártát követő végleges átvétel után azonnal, de legkésőbb 15 nappal az átvétel, illetve az átvételi jegyzőkönyv jóváhagyását tartalmazó rendelet kézhez vétele és az esetleg talált hiányok pótlása után kiadandó. Ily *munkálatoknál* (épitkezéseknél), ideértve a velük kapcsolatos szállításokat is (L. 3. §.), a biztosíték a jótállási határidő lejártát követő utófelülvizsgálat kedvező eredménye esetén azonnal, de legkésőbb az utóvizsgálati jegyzőkönyv jóváhagyását tartalmazó rendelet kézhez vételétől számított 15 nap alatt kiutalandó. A kiutaló hatóság az esetben, ha az utófelülvizsgálatnál hiányok pótlása kívántatott, a kiutalt biztosítéki összeg tényleges felvételét e hiányok pótlásának igazolásától teheti függővé, — A hiány pótlását a vállalkozó nyugtáján az utófelülvizsgálatot teljesített hivatalnak kell igazolnia. Az esetre, ha a hivatal a talált hiányokat — a vállalkozóval egyetértve, avagy annak vonakodása folytán — maga pótolja, úgy a hiányok pótlására fordított költségnek,

esetleg a megállapított hiány értékének levonásával utalandó ki a biztosíték az utófelülvizsgálati jegyzőkönyv jóváhagyását tartalmazó rendelet kézhez vételétől számított 15 nap alatt.

Az utófelülvizsgálati jegyzőkönyv szakvélemény vagy felülbírálás végett más hatósághoz vagy miniszteriumhoz csak az esetben tehető át, ha a felülvizsgáló szakközeg a biztosíték kiadását nem javasolta.

A szerződésben, illetve a feltételekben a biztosíték fokozatos visszafizetése is kiköthető oly módon, hogy a már teljesített és megfelelőnek talált szállítás vagy munkálaton kívül még fennmaradó szállítások vagy munkálatok értéke 5, illetve 10%-ának megfelelő összeg maradjon csak letétben.

A felülvizsgálat és az utófelülvizsgálat időpontjáról a vállalkozó a vizsgálatot megelőzőleg legalább 8 nappal, annak eredményéről pedig a vizsgálat megejtése, illetve ha a jegyzőkönyv felsőbb jóváhagyáshoz van kötve, a jóváhagyást tartalmazó rendelet kézhez vételétől számított legkésőbb 15 nap múlva értesítendő.

9. Amennyire ez egyáltalán lehetséges, azon időpontnak megjelölése, mely alatt az átvételi, illetve felülvizsgálati jegyzőkönyv jóváhagyása az átvétel vagy felülvizsgálat megtörténtétől számítva előreláthatólag be fog következni. (L. 52. §.)

10. A vitás esetek elintézésének módja, nevezetesen az illetékes bíróság megnevezése, esetleg a választott bíróság összeállítási módja.

A választott bíróság tagjai csak magyar állampolgárok lehetnek, és a vállalkozóval versenyviszonyban álló vállalatok (cégek) tagjai, képviselői, alkalmazottai vagy az említettek hozzátartozói sorából nem választhatók.

11. A szerződés tartama.

Nyilvános vagy korlátozott versenytárgyalás útján létesített szerződések és kötelevek, ide nem értve az építkezési munkálatokra vonatkozó szerződéseket, ha gyakori árhullámmzásnak alávetett árúk vagy munkálatokra vonatkoznak, rendszerint egy, különben rendszerint 3 évre kötendők. Ily szerződések vagy kötelevek 3 évnél hosszabb, de 6 éven túl nem terjedő időre rend-

szerint az illetékes miniszter által esetről-esetre, vagy egy általa jóváhagyott szabályzat keretében egyszersmindenkorra adott felhatalmazás alapján köthetők. Hat évnél hosszabb időre szerződés csak a minisztertanács jóváhagyásával köthető. Kivételt képeznek e szabály alól a m. kir. honvédség szállításaira vonatkozó szerződések, melyeket 10 évi időtartamra is megköthet az illetékes miniszter, és melyeknél csak a 10 évnél hosszabb időre terjedő szerződéshez kell a minisztertanács hozzájárulását kikérni.

Tíz évnél hosszabb időre terjedő kötelezettséggel járó szerződések megkötéséről egyébként a szerződés jóváhagyását követő évi költségvetés indokolásában a törvényhozásnak jelentés teendő. Az 1897:XX. t.-c. 42. §-a értelmében nagyobb és hosszabb időre terjedő kötelezettséggel járó építkezési szerződések csak a törvényhozás előzetes felhatalmazása alapján köthetők.

A szerződésekbe vagy kötelevekbe oly határozmány, hogy a szerződés, ha bizonyos időre fel nem mondatik, hallgatólag érvényben marad, semmi szín alatt sem vehető fel.

A már megkötött szerződés időtartamán belül a szerződéses egységárak leszállításának vagy felemelésének szállításoknál egyáltalán nincs, munkálatoknál pedig csak a 44. §-ban felsorolt kivételes esetekben van helye.

12. A jótállási határidők.

E határidőket a hivatal nyilvántartja és a végleges átvétel, illetve utófelülvizsgálat iránt a szükséges intézkedést idejekorán megindítja. A végleges átvétel, illetve utófelülvizsgálatnál talált hiányok pótlására mindenkor záros határidő tűzendő ki.

13. Az átvétel, illetve teljesítés helye.

14. Annak kikötése, hogy a szállítók, illetve vállalkozók a vállalatuk folytán érdembe hozott összegekről kiállított nyugtákon, vagy nyugta gyanánt benyújtott számlákon a nyugtatványi bélyegilletéket és a jogügyleti illetéket a bélyeg- és illetékszabályok 9. és 101. tételei, valamint az 1881:XXVI. t.-c. 6. és 10. §-ai értelmében viselni és leróni, illetőleg az 1901:XIV. t.-cikk rendelkezése alá tartozó esetekben ezen illetékek levonását tűrni kötelesek.

15. Annak felemlítése, hogy a szerződés hány eredeti példányban van kiállítva, mely hatóság vette át az egyik eredeti példányt, továbbá hány és mily melléklete van. (L. 39. §.)

A fentiekén kívül a szerződésbe a szállítás vagy munkálat természete szerint önként érthetőleg egyéb kikötések is felvehetők a jelen szabályrendelet korlátai közt.

VII. A szerződések teljesítése és ellenőrzése.

43. §.

A szállítás vagy munkálat rendszerint csak a szerződés aláírása, illetve az ezt pótló ajánlat kétoldali elfogadása és szállításoknál a megrendelés megtörténte, — munkálatoknál pedig a munkahely szabályszerű átadása után kezdhető meg. Kivételesen, felsőbb jóváhagyáshoz kötött szerződések esetében, ha a hivatal, melynek ez előzetesen bejelentett, az ellen kifejezetten nem tesz kifogást, a szállítást vagy munkálatot a vállalkozó a saját terhére és veszélyére a felsőbb jóváhagyást megelőzőleg is megkezdheti ugyan, de ez esetben a vállalkozó részletfizetésekre a szerződés jóváhagyásáig nem tarthat igényt. Kérelmére azonban indokolt esetekben és a már teljesített munkálatok arányában előleg engedélyezésének van helye.

Ha az ilyen szerződést a felsőbb hatóság netán nem hagyná jóvá, a vállalkozónak az addig teljesített szállítás vagy munkálatért, de csakis a hivatalnak előzetesen bejelentett és azáltal kifejezetten nem kifogásolt megkezdés esetén, csakis a felsőbb hatóság által, a vállalkozó részéről benyújtott költségjegyzék alapján, egyoldalúan megállapítandó ellenszolgáltatásra van igénye.

44. §.

Ha a szállítás vagy munkálat mennyisége időközben *rendkívüli okokból* oly változást szenvedne, hogy annak, illetve az egyes szállítási vagy munkanemeknek mennyisége a szerződésileg kikötött ingási százaléknál (l. 16. §. 2. pont) több vagy kevesebb lett, ez esetben az alábbi elvek szerint kell eljárni:

a) *Szállításoknál* a kevesebb rendelés következtében esetleg megmaradt készletet (l. 42. §. 5. pont is) 10⁰/o-ig a hivatal a következő, illetve a szerződés lejártát követő évben átveszi, oly módon azonban, hogy amennyiben nem a szerződés utolsó évéről volna szó, a következő évi esetleges szállítás mennyiségébe beszámíthassa, többletrendszer esetén pedig a vállalkozó határidőhosszabbítást kérhet. (L. 42. §. 11. pont utolsó bekezdés.)

b) *Munkálatoknál* (építkezéseknél) kevesebbet esetén az egész vállalati összeg (l. 16. §. 2. pont is) 20⁰/o-án túl elmaradt teljesítmény értékének 10⁰/o-a erejéig a vállalkozónak kárpótlásra van igénye, többlet esetén a 20⁰/o-on felüli munkatöbbletre nézve új egységárak (l. 42. §. 11. pont utolsó bekezdés) és új határidők megállapítását kívánhatja. Ha ugy ezen, mint a jelen §-ban felsorolt egyéb esetekben is az egységárak vagy határidők tekintetében a két fél között megegyezés nem jönne létre, a hivatalnak jogában áll a szóban levő szállítási vagy munkatöbbletet a vállalkozó irányában minden kártérítési kötelezettség nélkül akár házi kezelésben, akár más vállalkozó útján eszközölni, illetve teljesíttetni.

Új vasútvonalak, csatornák, kikötők építésénél és általában vízépítkezéseknél (hidak is) felmerülő több vagy kevesebb munka címén sem kártérítés, sem új

egységár- vagy határidőmegállapítás nem követelhető. (L. 16. §. 2. pont utolsó bekezdését.) Ez építkezéseknél e részben a fennálló építési feltételek határozmányai irányadók.

Munkálatoknál (építkezéseknél), ha azok folyamata alatt lényeges tervváltoztatások fordulnak elő, vagy olyan anyagok és munkálatok kívántatnak, melyekre a szerződés egységárakat és határidőket nem tartalmaz, ezekre nézve az egységárak és határidők a jelzett módozatok mellett szintén külön a vállalkozóval egyetértve a munkálat megkezdése előtt állapítandók meg. Ha az építkezés folyamán váratlanul olyan munkálat szükségere merül fel, melyre vonatkozólag a szerződésben van ugyan egységár és határidő, de amelynek végrehajtása céljából az illető munkálathoz rendes körülmények közt nem szükséges és nagy költséget igénylő új gépek, eszközök vagy berendezések szerzendők be: az ilyen munkálat nem többlet, hanem új munkálatnak tekintendő, és arra nézve minden esetben a fent jelzett módozatok mellett új egységár és határidő megállapításának van helye.

45. §.

Ugy a szállításoknál, mint a munkálatoknál az átvétel rendszerint, és ahol csak lehetséges: szakértők bevonásával eszközlendő, illetőleg a végleges átvételt az anyagok és a munka minőségére vonatkozó technikai, chemiai s általában szakértői vizsgálatnak, illetve felülvizsgálatnak kell megelőznie annak megállapítása céljából, hogy a szállított cikk, illetve a munkálatnak anyaga a hivatalos vagy a vállalkozó által ajánlott és előzetesen szintén hivatalosan megvizsgált mintá-

nak, maga a munka pedig a feltételekben kikötött minőségi követelményeknek megfelel-e?

A vizsgálatot szállításoknál lehetőleg ugyanaz a szakértő egyén, szakközeg vagy szakhivatal teljesítse, mely a hivatalos mintát megállapította, vagy az ajánlott mintát megvizsgálta. (L. 13. §. a) 2. pont.)

A vizsgálat, illetve felülvizsgálat *szállításoknál* rendszerint azonnal a beszállítás után, illetve a szállítandó cikk elkészültéről tett bejelentés beérkezése után, ha ez nem lehetséges, ugy rendszerint lehetőleg 8, de mindenestre legfeljebb 15 nap alatt, *munkálatoknál* pedig a munkálatok és a leszámolási okmányok elkészülte, illetőleg az erről tett jelentés beérkezése után lehető legrövidebb idő alatt megkezdendő, s *ugy a szállításoknál, mint a munkálatoknál* a lehető legrövidebb idő alatt befejezendő. A termelés vagy gyártás helyén ideiglenesen átvett anyagok, ha azokra nézve jótállás nem volt kikötve, a beszállítás helyén újabb vizsgálatnak vetendők alá.

A felülvizsgálathoz, átvételhez a vállalkozó mindenkor meghívandó, és annál ő akár személyesen, akár igazolt meghatalmazottja útján jelen lehet; de esetleges elmaradása annak megtartását nem gátolhatja és joghatályát nem érinti.

Az átvétel (vizsgálat), illetve felülvizsgálat csak a szállítást vagy munkálatot kiadó hatóság, esetleg felettes hatóságának jóváhagyásával jogerős.

46. §.

Építkezési munkálatoknál, ha a vállalkozó a végszámolásnak záros határidő alatt leendő benyújtására szólíttatik fel, a leszámolás felülvizsgálatának s helyesége megállapításának rendszerint legalább ugyanolyan,

de még egyszer akkoránál semmiesetre sem hosszabb határidő alatt kell megtörténnie, mint amennyi a végleszámlolás elkészítésére kitűzetett.

47. §.

A szállítandó iparcikkek hazai származásának igazolása céljából oly esetben, midőn a vállalkozó nem maga az illető gyáros vagy iparos, az ajánlatban, a szerződésben vagy azt helyettesítő okmányban megnevezett, illetőleg a szállítás vagy munkálat megkezdésekor, vagy azt megelőzőleg 15 nappal bejelentett (l. 42. §. 3. p.) gyáros vagy iparos idevágó bizonylatának felmutatását kell megkövetelni.

Az ilyen bizonylattal való visszaélés, vagy annak megtévesztés céljából, avagy vétkes gondatlanságból a valóságnak meg nem felelő tartalommal történt kiállítás a kizárára alapul szolgáló visszaélésnek minősítettik. (L. 56. §.)

Kézi bevásárlásoknál, illetve a szállítás vagy munkálatnak szabad kézből való kiadása esetén e bizonylatot az eladó kereskedő vagy iparos által a számlára vezetett az a megjegyzés helyettesíti, hogy a számlázott cikkek közvetlenül vagy közvetve mely hazai gyáros vagy iparosnak minő és hol levő telepéről szereztettek be. Ha az eladott cikk netán külföldi gyár vagy ipartelep gyártmánya, avagy a kereskedő a származásra pontos felvilágosítást adni nem képes, a számlán ez a körülmény is felemlitendő. (l. 8. §. 15. pont; 33. §; 56. §. és 65. §.)

Ha az átvétel vagy felülvizsgálat szakértők, szakközegek, szakhivatal bevonásával történik (L. 45. §.), ezek a hazai származás megállapításával is megbizandók.

48. §.

Úgy a szállításoknak, mint a munkálatoknak a hazai ipar, illetve iparosok, hazai műszaki és munkaerők igénybevételével történt végeztetését — a szállítást vagy munkálatot kiadó hivatal közegei, illetve szakközegsei mellett — az 1907 : III. t.-cikk 14. §-ában gyökerező jogánál fogva a kereskedelemügyi miniszter is ellenőrzi, ki ezen jogát a magyar kir. kereskedelmi múzeum útján gyakorolja. Különös elbírálást igénylő esetekben (például épülő vasutaknál stb.) az ellenőrzéssel a kereskedelemügyi miniszter külön állami szakközégeket is megbizhat.

49. §.

Úgy a jelen szabályrendelet 1. §-ában felsorolt hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok, vállalatok, mint az azokkal szerződéses viszonyban álló vállalkozók kötelesek a kereskedelemügyi miniszter által a jelen szabályzat 3. alatti mellékletét képező szövegben kiállított »Nyílt megbízólevél«-lel bíró ellenőrző állami közegeknek, a közlekedési vállalatok pedig, amennyiben a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőség felügyelete és ellenőrzése alá tartoznak — e főfelügyelőség szolgálati utasítása V. k) pontja értelmében — ezenkívül a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőség közegeinek is minden adatot rendelkezésre bocsátani, amelyek az áruk és munkálatok, illetve az azokhoz használt ipari anyagok, félgyártmányok és kész iparcikkek teljesen (l. 4. §.) hazai származásának kétségtelen megállapítása céljából szükségesek.

A kereskedelmi múzeumnak, illetve a kereskedelemügyi miniszter külön szakközégeinek (l. 48. §.) fent

körülírt ellenőrzési joga úgy a nyilvános, mint a korlátolt versenytárgyalás útján, valamint a kézi bevásárlások útján, beszerzett, vagy szabad kézből kiadott ipari szükségleteket és munkálatokat szállító, teljesítő iparosok, gyárosokra, kereskedőkre és vállalkozókra is kiterjed.

50. §.

Ez ellenőrző közegek az ellenőrzés során tudomásukra jutott üzleti vagy üzemi viszonyok tekintetében a legszigorúbb titoktartásra kötelesek. Ennek megszegése a szolgálati legsúlyosabb fegyelmi büntetést vonja maga után, fennmaradván a károsult félnek az ellenőrző közeg ellenében egyéb magánjogi igényei.

51. §.

Ez ellenőrző közegek működése természetesen nem menti fel a szerződő hivatalokat az alól, hogy a szerződött vállalkozókat a hazai származásra nézve vállalt kötelezettség tekintetében első sorban ők maguk is ellenőrizzék, s a származás igazolását a szerződés értelmében szigorúan megköveteljék.

Út-, hid-, vasút-, vízi-, magas- és esetleg egyéb állami építkezések ellenőrzésével (felügyeletével) egyébként megbízott állami műszaki közegek a fent körülírt ellenőrzést — külön megbízólevél nélkül is — jogosultak és kötelesek teljesíteni. Amennyiben pedig az említett építkezéseknél a helyszínén állandó (külső) ellenőrző műszaki közeg nem volt, a hazai származásra nézve vállalt kötelezettség betartása az átvétel (műtanrendőri bejárás, felülvizsgálat stb.) alkalmával ellenőrzendő és állapítandó meg.

52. §.

Az 1907 : III. t.-cikk 13. §-a értelmében a fizetésekre nézve szabály az, hogy az állami és közhatalósági megrendelések számlái a tényleg megtörtént átvétel után 100.000 K-t meg nem haladó összegnél a *szállítás vagy munkálat befejezésétől* számított 30 nap alatt, 100.000 K-t meghaladó összegnél pedig 60 nap alatt fizetendő ki.

A törvény ezen rendelkezése természetesen csak ott és akkor hajtható végre, ahol és amikor a törvényhozás az illetékes miniszternek, vagy a kormánynak a vonatkozó költségvetési hitel felhasználására az alkotmányos felhatalmazást megadta.

A teljesített szállításokért járó fizetésekre nézve a lehető *legegyszerűbb és leggyorsabb* eljárás tartandó szem előtt.

Kölcsönös megállapodás esetére — feltéve, hogy a hivatal is, a vállalkozó is bent van a cheque-forgalomban — a kifizetés a postatakarékpénztár útján is teljesíthető.

A szállítás vagy munkálat befejezése időpontjának oly szállítások és munkálatoknál, melyeknél az átvétel, illetve felülvizsgálat felsőbb *jóváhagyást nem igényel*, az a nap tekintendő, melyen a tárgy vagy munkálat a vizsgálat, illetve a felülvizsgálati művelet alapján kifogás nélkül tényleg átvétetett.

Oly szállítások és munkálatoknál pedig, melyeknél az átvétel, illetve felülvizsgálat *felsőbb hatóság által is jóváhagyandó*, a szállítás vagy munkálat befejezésének időpontjául a *jóváhagyó határozat kelte* veendő. Ha a szerződésben kitétetett azon időpont, mely alatt az átvétel, illetve felülvizsgálat megtörténtétől számítva a vonatkozó jegyzőkönyv jóváhagyása előreláthatólag meg fog

történni (L. VI. fej. 42. §. 9. pont), és ez az időpont be nem tartatnék, vállalkozónak a szerződés szerű időponttól számítva a törvényes kamatra van igénye.

Ha a vállalkozó a munkát a szerződéses határidő lejárta előtt készítené el, a kifizetést előbb, mint a szóbanlevő határidő lejárt, nem igényelheti.

Feljogosítandók az utalványozási joggal már ez időszert is felruházott hivatalok, hogy a kereseti összegeket minden olyan esetben, midőn az átvétel, illetve felülvizsgálat felsőbb jóváhagyást nem igényel: *egész összegükben*, — oly esetekben pedig, midőn az felsőbb jóváhagyást igényel: *legfeljebb 50⁰/o erejéig* kiutalassák — számvevőség nem léteben — számvevőségi fel- és ellenjegyzés nélkül is. Az illetékes miniszter e jogot a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadandó külön rendeletben mindazon hivataloknak megadhatja, melyeknél ipari szállítások és munkálatok kiírása rendszeresen előfordul.

53. §.

Hosszabb időt igénybe vevő, illetve részletszállításoknál a teljesített szállítás után járó érték egy bizonyos összegéig részletfizetés teljesítendő.

A részletfizetésekből csakis az esetleg megcsonkult biztosíték kiegészítése, vagy általában biztosíték letétele céljából és ezenkívül »*felülvizsgálati részlet*«-ként vonható le megfelelő összeg. A felülvizsgálati részletként levont összeg azonban a részletfizetesképen kiutalt összeg 5⁰/o-át meg nem haladhatja. Gyors romlás veszélyének kitett anyagoknál már az első részletfizetés összegéből a szállítandó mennyiség egész értékének 5⁰/o-a levonható, avagy a vállalkozó ezen 5⁰/o-nak megfelelő összeg előzetes letételére kötelezhető, önként értetvén, hogy felülvizsgálati részlet címén azontúl

további levonásnak helye nincs. A felülvizsgálati részlet címén levont összegek mindenkor a végjárandósággal együtt adandók ki. A részletfizetésekből a fentemlitetteken és az esetleg a jelen szabályzat kibocsátása előtt kiadott külön szabályrendelettel jótékony (segély-) alapok javára engedélyezett, de $1/4^0/0$ -ot meg nem haladható levonásokon kívül egyéb levonásnak helye nincs.

A részletfizetések alapját képező számlák, kereseti kimutatások lehetőleg havonként nyújtandók be, a részletfizetések pedig lehető rövid időközökben, és pedig, ha a kifizetésre a szerződő hivatal van jogosítva, s ahhoz felsőbb jóváhagyás nem szükséges: 100.000 koronán aluli összegnél a számla- vagy kereseti kimutatás benyújtásától számított legkésőbb 15, azon felüli összegnél pedig legkésőbb 30 nap alatt, ha ellenben a kifizetés csak felettes hatóság jóváhagyásával, vagy éppen annak útján történhetik (l. 52. §. utolsó bekezdését), úgy a jelzett értékhatárhoz képest 30, illetve 60 nap alatt teljesítendők.

54. §.

A hivatal fizetéseket a vállalkozó hitelezőinek csak birói kiutaló végzés alapján, avagy a szállítási vagy munkafeltételekben, esetleg a szerződésben külön fel- emlitendő egyéb esetekben teljesíthet.

Fizetéseket teljesíthet továbbá a vállalkozó engedményesének az engedményezést igazoló hiteles okirat alapján, végül a vállalkozó által alkalmazott alvállalkozóknak (iparosok), művezetőknek, munkásoknak a jelen szabályzat 29. §. 8. pontjában említett esetben.

55. §.

A szerződések teljesítése és ellenőrzésére vonatkozó részletes határozmányokat egyébként a szállítási

vagy munkafeltételekbe (l. 17. §.), és ha ilyenek külön megállapítva nincsenek, magába a szerződésbe kell felvenni.

56. §.

Azok a vállalkozók, kik jelen szabályzatnak a hazai származásra, annak igazolására és ellenőrzésére vonatkozó határozmányait (l. 42. §. 3., 4. pontjait és a 47., 48., 49. §-ait) kijátszották, illetőleg kikre nézve beigazoltatott, hogy szerződésellenesen, vagy a jelen szabályzat ellenére hazai cégér alatt egészen vagy részben külföldön készült gyártmányt szállítottak, vagy a vállalt munkálatot szerződésellenesen egészen vagy részben külföldi munkaerők útján teljesítették, avagy ezekre nézve vállalt kötelezettségeiket vétkes gondatlanságból, vagy épen rosszhiszeműen áthágták, kik a hazai származást igazoló bizonylattal visszaéltek, avagy megtévesztés céljából, vagy vétkes gondatlanságból ily bizonylatot kiadtak, úgyszintén akik a számlákra vagy a hatóságnak átadott jegyzékekre a hazai származás tekintetében a valóságnak meg nem felelő adatot vezettek (l. 47. és 65. §§-t is): a szerződésben, illetve a feltételekben ez esetre kikötött joghátrányok érvényesítése mellett, az 1907 : III. t.-cikk 15. §-a értelmében az illetékes miniszter által — a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával — az állami szállításokból és munkálatokból végleg, vagy meghatározott időre kizárhatók, a fent jelzett visszaélések ismétlődése esetén pedig kizárandók.

57. §.

Kizárás csak kétségtelenül beigazolt visszaélés esetében mondható ki. Nem rosszhiszemű, vagy nem vétkes gondatlanságból eredő szerződésszegés esetében fokozatosan a szerződésbe felvett egyéb megtorló

határozmányok (kötér, kártérítés, szerződésfelbontás, a szerződött vállalkozó terhére való beszerzés vagy teljesítés) alkalmazandók. (L. 42. §. 4. p.)

A kizárás úgy a cégre, mint a cég az időszerinti tulajdonosaira is kiterjed.

58. §.

A kizárási határozat meghozatalára illetékes:

a) a miniszterelnöki tárca körébe és a fiumei kormányzó és a székesfővárosi közmunkák tanácsa ügykörébe eső ipari szállítások és munkálatokra nézve: a magyar kir. miniszterelnök a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával;

b) az egyes miniszteri tárcák körébe eső ipari szállítások és munkálatokra nézve: az illetékes miniszter a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával;

c) a közforgalomra berendezett közlekedési vállalatok szállításai és munkálataira, és természetesen a saját tárcája körébe eső összes ipari szállítások és munkálatokra nézve: a kereskedelemügyi miniszter.

59. §.

Valamely vállalkozó az 1907: III. t.-cikk 13. §-ában felsorolt összes hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok és vállalatok ipari szállításai és munkálataiból akár meghatározott időre, akár végleg csak minisztertanácsi határozattal zárható ki.

60. §.

Valahányszor a hivatal a szóban levő visszaélés ismérveit látja fennforogni, annak alapos felderítése végett szorgos vizsgálatot indítani, a vizsgálat eredményéről az illetékes miniszterhez nyomban, de leg-

később 8 nappal a vizsgálat befejezése után jelentést tenni tartozik.

Az illetékes miniszter az ily vizsgálat eredményéről szóló jelentést a vonatkozó iratok átküldése mellett közli a kereskedelemügyi miniszterrel.

61. §.

Ha az ilyen visszaélést a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetve a kereskedelemügyi miniszter rendeletéhez képest eljáró közegek, esetleg a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség fedezték fel, úgy a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága, az illető közegek, vagy a nevezett főfelügyelőség közvetlenül a kereskedelemügyi miniszterhez tesznek jelentést.

62. §.

Ha a vizsgálat során a visszaélés beigazoltnak találtatott és a kereskedelemügyi miniszter, vagy az ő hozzájárulásával az illetékes miniszter a kizárást meghatározott időre vagy véglegesen kimondó határozatot hozott, erről a határozatról az illetékes miniszter a kereskedelemügyi minisztert tudomásvétel, — a saját tárcájához tartozó, illetve kizárási jogkörébe eső hivatalokat pedig tudomás és miheztartás végett a kizárás okainak tüzetes megjelölésével értesíti.

Ha valamely vállalkozó minisztertanácsai határozattal az összes közszállítások és közmunkákból kizáratott (l. 59. §.); erről a határozatról az összes társmisztereket, *további intézkedés végett*, a kereskedelemügyi miniszter értesíti. Ugyane miniszter az általa vezetett nyilvántartás alapján (l. 71. §.) közli az illető miniszterekkel — *tudomásvétel végett* — azon kizárási eseteket is, melyek az illető miniszter tárcáját, nem érintik.

A m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságát a kereskedelemügyi miniszter az összes kizárási esetekről értesíti.

63. §.

A szerződések vagy kötelevek joghatálya a lejárati időben önmagától megszűnván, azok lejárátát megelőzőleg legalább négy (4) hónappal ismét nyilvános vagy szűkebbkörű árlejtés hirdetendő, esetleg a szállítás vagy munkálat szabad kézből újra kiadandó a szerint, amint a jelen szabályzat 6., 7. és 8. §-aiban felsorolt esetek forognak fenn, feltéve, hogy a szállítás vagy munkálat teljesítésére tovább is szükség van.

A szerződések lejárata nyilvántartandó, s már az év elején intézkedés teendő, hogy az illető évben kiírásra kerülő szállítások és munkák kiirási művelete idejében elkészíttessék. (L. 11. §.)

64. §.

Az állam nevében nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalás alapján vagy szabad kézből kötött és lejárt szerződést nyilvános, illetve korlátolt verseny mellőzésével, *az eredeti vagy azoknál kedvezőbb feltételek mellett* nem korábban, mint a lejárát előtt legfeljebb hat (6) hónappal, legfeljebb 3 évre csak egy ízben csakis az illetékes miniszter és csak az alábbi két esetben újíthat vagy hosszabbíthat meg, nevezetesen:

- a) ha a meghosszabbítás állami érdeket képez;
- b) ha a meghosszabbításra valamely új iparcikk gyártását meghonosító vagy új gyártási ágat bevezető régebbi hazai gyár, avagy valamely kisipari szövetkezet, vagy háziipari érdekképviselő versenyhelyzetének erősítése céljából van szükség. (L. 8. §. 11., 12. pontját is.)

Ismételt, de 3 éven túl nem terjedhető meghosszabbításhoz a minisztertanács előzetes hozzájárulása kérendő ki. Ugyanegy szerződés háromszor egymásután nem hosszabbítható meg.

VIII. Nyilvántartások.

65. §.

Az összes állami hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, vállalatok (üzemek) alapok és alapítványok az előző évben eszközölt mindennemű, tehát akár nyílt, akár korlátolt versenytárgyalás útján, akár szabad kézből kiadott (rendelt), illetve iparosoktól vagy kereskedőktől kézi bevásárlás útján beszerzett ipari cikkekről és az új építkezésekről kimutatásokat tartoznak készíteni.

E kimutatások az ipari szállításokról (beszerzett iparcikkekről) a 4., az új építkezésekről pedig az 5. mellékletet képező minta szerint készítendőek. Ott, hol építésvezető vagy ellenőrző műszaki közeg van, a 5. minta szerinti kimutatás kitöltése annak feladatát képezi.

Kitöltésük módjára nézve maguk a minták szolgálnak tájékozással.

E mintákat szükség esetén a kereskedelemügyi miniszter a társmiszterekkel egyetértőleg megváltoztathatja.

A kézi bevásárlások útján beszerzett (megrendelt) iparcikkeknek az év végén a 4. minta szerinti kimutatásba való beállítását megkönnyítendő, célszerű azon iparosokat és kereskedőket, akiknél ily vásárlások (rendelések) történni szoktak, (l. 8. §. 15. pont) már az év elején felhívni, hogy a történet vásárlásokat (rendeléseket) iparcikkek, mennyiség és érték szerint mindenkor jegyezzék fel, és az év végén a hatóságnak általuk aláírt összesített jegyzéket adjanak, amelyből kitűnjék hogy az illető hatóság az előző évben náluk minő iparcikkeket,

összesen mily mennyiségben és értékben vásárolt (rendelt), és e cikkeket vagy (pl. kész ruházati cikkeknel) azok anyagát az iparos vagy kereskedő maga közvetlenül vagy közvetve mely hazai (esetleg külföldi) gyárosok vagy iparosoktól vásárolta. (L. 47. §.)

66. §.

E minták szerinti kimutatásokat az egyes állami hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, vállalatok (üzemek), alapok, alapítványok *külön-külön* állítják ki, s a közbeeső fórumok kikerülésével, *mindenkor legkésőbb a következő év április hava végéig*, az államvasutak, egyéb állami és a magán közlekedési vállalatok (tekintet nélkül arra, hogy a vasuti és hajózási főfelügyelőség felügyelete alá tartoznak-e), úgyszintén az állami gépgyár és a m. kir. állami vas- és acélgyárak közvetlenül a *vasuti és hajózási főfelügyelőséghez*, az állami hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok és a *többi állami vállalatok* pedig közvetlenül a *m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságához* tartoznak beküldeni.

67. §.

A m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága és a vasuti és hajózási főfelügyelőség a hozzá érkezett kimutatásokat az e részben fennálló külön rendeletek értelmében szigorú bírálat alá veszik abból a szempontból, vajjon azok formailag helyesen vannak-e szerkesztve, a belföldi származásuaknak jelzett cikkek tényleg és kétségtelenül azok-e, továbbá hogy a külföldön beszerzettek nem lettek volna-e belföldön beszerezhetőek, s azok beszerzésére felsőbb engedély kéretett-e.

Észleleteikről a további intézkedések megtétele végett a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez tesznek jelentést.

A kimutatásokat e mellett miniszteriumok, illetve a beszerző vállalatok és ipari főcsoportok szerint részletezett összesítő kimutatásokba foglalják, és e kimutatásokat a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztik. Ez összesítő kimutatások egy-egy példányát a kereskedelemügyi m. kir. miniszter az érdekelt társmisztereknek, a hazai kereskedelmi és iparkamaráknak, az ipari és kereskedelmi szaktestületeknek, iparpártoló intézmények, szövetségek és egyesületeknek, a főfelügyelőség által készített összesítő kimutatást pedig (az eredeti részletkimutatásokkal együtt) még a m. kir. kereskedelmi muzeumnak is megküldi.

68. §.

Ez összesítő főkimutatások s az ezek alapját képező és rendelkezésre álló, illetve bocsátandó (L. 67. §.) részletkimutatások alapján készíti a m. kir. kereskedelmi muzeum *az állami közszállítási árulájtromot, amelynek feladata, hogy segélyével könnyen megállapítható legyen, vajjon bizonyos cikkben az előző évben mily értékű volt a jelen szabályrendelet, 1. §-ában felsorolt állami hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok és vállalatok összefogyasztása.*

69. §.

A jelen szabályzat 1. §-ában felsorolt hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok, vállalatok az 5.000 K vagy annál nagyobb összértékű vagy évi értékű ipari szállítás vagy munkálatra vonatkozólag a multban kötött s az 1909. év január hó 1-én még érvényben leendő szerződésnek, kötlevélnak, alküegyezménynek, elfogadási záradékkal ellátott ajánlatnak, s általában szerződéses ügyletet tartalmazó bárminő formában ki-

állított okirat, illetve kereskedelmi ügyiratnak egy bérlyegtelen másolati példányát, ha ez már eddig is még nem történt volna, legkésőbb 1907. évi október hó 1-éig (L. 72. §.), a jövőben kötendő, de bármily értékű ipari szállítás vagy munkálatra vonatkozó ily szerződéseknek egy bérlyegtelen másolati példányát pedig az aláírástól, illetve a jóváhagyásáról nyert értesüléstől számított legkésőbb 15 nap alatt közvetlenül a m. kir. kereskedelmi muzeumhoz beküldik. Ez intézet kívánságára hozzátekintés végett a szerződés mellékletét képező költségvetés is beküldendő.

Személyes szolgálatot képező ipari munkálatokra vonatkozó (fuvarozási, kéményseprési stb.) szerződések nem küldendők be.

70. §.

A m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága a hozzáérkezett szerződésekben, kötlevelekben, alkuegyezményekben, elfogadási záradékkal ellátott ajánlatokban s általában szerződéses ügyletet tartalmazó kereskedelmi ügyiratokban megnevezett vállalkozókat — bárhol vállalt szállításaik vagy munkálataik feltüntetése mellett — évről-évre nyilvántartja annak ellenőrizhetése végett, hogy a hazai származásra nézve vállalt kötelezettségüknek megfelelnek vagy megfelelhettek-e?

Az egyes miniszteri tárcák, a törvényhatóságok, községek, az állam vagy törvényhatóságok és községek által segélyezett intézetek és intézmények, úgyszintén a közforgalomra berendezett közlekedési vállalatok vállalkozóiról a m. kir. kereskedelmi muzeum külön-külön nyilvántartást vezet.

Külön tartja nyilván az intézet iparcikkek és munkanemek szerint azt is, hogy az egyes iparcikkek és munkanemek mely ipartelepeknél, vállalkozóknál, mely

hatóság, hivatal, intézet, alap, alapítvány, vállalat részéről, hány évre vannak szerződésileg biztosítva.

Végül külön nyilvántartást vezet miniszteri tárcák, törvényhatóságok, községek, a törvényhatóságok és községek által segélyezett intézetek és intézmények, úgyszintén a közforgalomra berendezett közlekedési vállalatok szerint a hazai származásra vonatkozó törvényes kötelezettség alól megadott *miniszteri felmentésekről is.*

71. §.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a kizárt szállítókról a 6. mellékletet képező minta szerint nyilvántartást vezet.

IX. Záróhatározatok.

72. §.

E szabályzat 1907. év október hó 1-ső napján lép életbe.

Az állami ipari szállítások és munkálatok kiadására vonatkozó régebbi szabályzatok, szabályrendeletek, illetve azokkal kapcsolatos rendeletek, utasítások ez időponttól kezdve hatályukat veszítik.

A jelen szabályzat életbelépte előtt a szóbanlevő szállítások és munkálatokra vonatkozólag történt kiírások, kötött szerződések még a régebbi szabályzatok, szabályrendeletek, rendeletek, utasítások, illetőleg a kötött szerződések értelmében bonyolítandók le.

Budapesten, 1907. évi július hó 6-án.

Kossuth s. k.

kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

MELLÉKLETEK.

1. melléklet (L. 18. §.)

Az ajánlat mintája.**Ajánlat.**

Anak

1 koronás
bélyeg

Éni (vármegye, város,

község, utca, házsám) lakos,iparos, gyáros,
kereskedő, vállalkozó ajánlatot teszek aszámú
verseny tárgyalási hirdetésben (ajánlati felhívásban) ki-
írt és az alább (esetleg a csatolt jegyzékben) felsorolt
iparcikkekre (ipari munkálatokra) az ugyancsak alább
(a csatolt jegyzékben, költségvetésben, egységárjegy-
zékben) felsorolt egységárak mellett, összesenK
.....f végösszeggel (.....⁰/₀ árengedménnyel).

A bánatpénzt az általam ajánlott végösszeg
.....⁰/₀-a erejéig, vagyis összesenKft
aipénztárnál letettem s a letét-
nyugtát (a letétnyugta közjegyzőileg hitelesített máso-
latát, a postai feladó vevényt) csatolom.

A küirási műveletet s annak összes tartozékait,
különösen pedig a szállítási (munka-) feltételeket ismer-
em s magamra kötelezőkül elfogadom.

A szállítandó cikkeket (és azok anyagát) az alább
(esetleg a csatolt jegyzékben) felsorolt gyáraktól és
ipartelepektől fogom beszerezni:

A posztóruházatot	saját műhelyemből.
Ugyanannak posztóanyagát	N. N. posztógyár r.t.-tól.
Téli bundát	N. N. szüctől.
A bunda anyagát	N. N. posztógyárostól.

[A teljesítendő munkákat saját hazai gyáramban, műhelyemben, vállalatomban alkalmazott hazai műszaki és munkaerők igénybevételével {az alább (esetleg csatolt jegyzékben) felsorolt hazai iparosok, gyárosok útján} fogom teljesíttetni.....

A munkálatokhoz (építkezésekhez) szükséges anyagokat az alább (esetleg a csatolt jegyzékben) felsorolt gyárosok és iparosoktól fogom beszerezni:

Cement.....	N. N. cementgyár.
Tégla.....	sajáti gyáram.
Kelt	19... évi hón.]

Aláírás *)

Az ajánlat borítékának mintája.

A.....i.....nak

.....n.

Ajánlat aszámu versenytárgyalási hirdetésben (ajánlati felhívásban) kiirtcikkekremunkálatokra.

*) Családi- és utónév, illetőleg a cégnév olvashatóan és a foglalkozás megnevezése, utalással esetleg a képesítést, cégbejegyzést igazoló s az ajánlatra rávezetett vagy az ajánlathoz csatolt, esetleg a kiíró hivatalnak megküldött hatósági (iparkamarai, l. 16. §. 13. p.) bizonylatra. (L. 18. §. d) pont is.)

Kimutatás

a _____ által _____ év _____ hó _____ n tartott versenytárgyalás eredményéről.

A szállítandó (eladandó) cikk, illetőleg teljesítendő munkálat rövid megjelölése	A szállítással, illetőleg a munkálat teljesítésével megbízottnak (vevőnek)			Mennyiségi egység (kg, m., pár, drb.) stb.	Egység-ár		Vállalati főösszeg		Megjegyzés
	neve	foglalkozása*)	lakhelye		K	f	K	f	

*) A foglalkozás pontosan körülírandó (pl. pamutszövőgyáros, lakatosmester stb.)

Nyílt megbízólevél*ur részére,*

akit az 1907: III. törvényeink 14. §-ában gyökerező jogomnál fogva az állami hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények, alapok, alapítványok, vállalatok, államilag segélyezett intézetek és intézmények, a törvényhatóságok, községek, a törvényhatósági vagy községi hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények és vállalatok, a törvényhatóságok, községek által segélyezett intézetek és intézmények, végül a közforgalomra berendezett közlekedési vállalatok ipari szállításait és munkálatait teljesítő szállítók és vállalkozók ellenőrzésével bízom meg.

Ez ellenőrzési jog annak megállapítására terjed ki, vajjon a nevezett szállítók vagy vállalkozók a hazai származás tekintetében elvállalt kötelezettségüknek megfelelnek-e, vagy megfelelhettek-e?

Felhívom a fentnevezett hatóságokat, hivatalokat, intézeteket, intézményeket, alapok, alapítványok kezelőit és a fentnevezett vállalatokat, valamint az említett szállítások vagy ipari munkálatok teljesítésével megbízott mindazon szállítókat és vállalkozókat, kikkel szemben az áruk és azok anyagának hazai beszerzési forrását, illetőleg a munkálatoknak hazai termései vagy gyártású anyagokból, hazai és első sorban magyar honos műszaki erők, iparosok (alvállalkozók), művezetők vagy munkások útján való végeztetése tekintetében vállalt kötelezettség betartására nézve az ellenőrzési jog fenttartott, hogy nevezett közegemet hivatalos eljárásában minden irányban kellőleg támogassák és a szükséges összes adatokat rendelkezésére bocsássák.

Kelt.....

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

4. melléklet (L. 65. §.)

a által évben ipárosoknál (és

Kimu-

I. A szállított iparcikkek				II. Ez értékből						
tételszáma	megnevezése ¹⁾	mennyi- sége	értéke		hazai	kül- földi	késes ²⁾			
					származásu					
			K	f	K	f	K	f	K	f
I. Irodaszerek:										
1	írópapír	754 rizsma	13.836	—	13.836	—	—	—	—	
2	fogalmazópapír	2500 ív	20	50	20	50	—	—	—	
3	csomagolópapír	200 »	0	—	6	—	—	—	—	
4	ítatóspapír	50 »	3	50	3	50	—	—	—	
5	rajzpapír	27 m.	24	50	—	—	—	—	24 50	
6	indigópapír	320 ív	76	80	76	80	—	—	—	
7	levélpapír	100 drb.	2	—	2	—	—	—	—	
8	fekete írón	3167 »	300	—	264	36	—	—	—	
9	színes írón	1781 »	98	—	98	—	—	—	—	
10	tintairón	5 »	—	60	—	—	—	—	60	
11	rajzkrétá	10 »	—	60	—	60	—	—	—	
12	rajzszén	1 doboz	1	20	—	—	—	—	1 20	
13	fekete tinta	1751 üveg	450	—	450	—	—	—	—	
14	színes tinta	1467 »	279	—	279	—	—	—	—	
15	vegytinta	782 »	392	—	202	190	—	—	—	
16	folyékony tus	10 »	5	—	5	—	—	—	—	
17	vizfesték	254 drb.	22	50	22	50	—	—	—	
18	acél író toll	339 doboz	453	—	453	—	—	—	—	
19	rajz toll	10 drb.	1	40	1	40	—	—	—	
20	rajzszeg	2 doboz	1	60	1	60	—	—	—	
21	rajztörő papírból	2 drb.	—	40	—	40	—	—	—	
22	» bőrből	2 »	1	20	—	—	1	20	—	
23	rajzeszköz	2 »	12	—	12	—	—	—	—	
24	kihúzó toll csontnyéllel	2 »	4	—	4	—	—	—	—	
25	törlőgummi	32 »	20	—	20	—	—	—	—	
26	gummszalag	100 »	—	90	—	90	—	—	—	
27	ruggyantavasszalag másolás- hoz	2 »	7	—	7	—	—	—	—	
28	olajlap másoláshoz	2 tucat	2	—	2	—	—	—	—	
29	másolóprés	1 drb.	7	—	7	—	—	—	—	

Jegyzet:

¹⁾ E kimutatásba az építkezésekhez beszerzett iparcikkek (anyagok) nem veendőek fel. — Azok számára a 3. minta szolgál.

²⁾ Ha, ami rendes dolog, a kimutatást szerkesztő hivatal több iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikket szerzett be, azok a rendelkezésszerű használatnak megfelelően csoportosítva (L. a mintaszerinti csoportosítást), de a csoporton belül, bármily kis értékű legyen is a beszerzés, névszerint egyenként felsorolva veendőek fel. A fő-, esetleg alcsoportok érték-rovatainak összegét s legvégül a főösszeget is kitüntetendők. A közlekedési vállalatoknak a kimutatások kitöltésénél

A szállított iparcikkek				Ez értékéből							
tételszáma	megnevezése	mennyi- sége	értéke		hazai		kül- földi		kötés		
					származású						
			K	f	K	f	K	f	K	f	
30	emelyűsajtó dombornyomásra	1 db	32	—	32	—	—	—	—	—	
31	keletbélyegző	2 »	30	—	30	—	—	—	—	—	
32	levélmérleg öntöttvasból	1 »	2	50	2	50	—	—	—	—	
33	hektográf sokszorosító-készü- lék	1 »	9	—	9	—	—	—	—	—	
34	tintatartó üvegből	2 »	8	—	8	—	—	—	—	—	
35	fatányér-tintatartó	10 »	11	—	11	—	—	—	—	—	
36	íróasztali készlet öntött fémből	1 »	20	—	20	—	—	—	—	—	
37	részodrony-tollszárállvány	4 »	1	20	1	20	—	—	—	—	
38	öntöttvas	1 »	1	—	1	—	—	—	—	—	
39	pénzkosár szövött sodronyból	1 »	2	—	2	—	—	—	—	—	
40	írásthorog sodronyból	10 »	1	60	1	60	—	—	—	—	
41	íratkapocs	2 »	1	60	1	60	—	—	—	—	
42	íróhengező	1 »	—	80	—	—	—	—	—	80	
43	zsinagtartó bronzból	4 »	10	—	10	—	—	—	—	—	
44	hamutálca	1 »	1	—	1	—	—	—	—	—	
45	levélpapírállvány sodronyból	1 »	—	80	—	80	—	—	—	—	
46	» » fából	1 »	3	60	3	60	—	—	—	—	
47	vonalzó rézbetéttel	4 »	1	20	1	20	—	—	—	—	
48	háromszög fából	4 »	1	60	1	60	—	—	—	—	
49	szivacs	6 »	7	20	—	—	7	20	—	—	
50	szivacsésze porcellánból	2 »	1	40	1	40	—	—	—	—	
51	tusosésze	4 »	—	80	—	80	—	—	—	—	
52	papirkés fanyéllal	2 »	2	—	2	—	—	—	—	—	
53	vakarókés	2 »	1	20	1	20	—	—	—	—	
54	papírolló	2 »	3	60	3	60	—	—	—	—	
55	nemzeti szitú varrócérna	2 orsó	—	60	—	60	—	—	—	—	
56	» » » selyem	2 »	1	40	1	40	—	—	—	—	
57	Syndetikon-ragasztóenyv	2 dobozka	1	20	—	—	—	—	—	1	20
58	tintatörölőszesz	2 üveg	—	40	—	40	—	—	—	—	
59	fém tisztító	1 »	1	80	1	80	—	—	—	—	
60	okmánytáska bőrből	1 db	7	50	7	50	—	—	—	—	
61	íróaljat bőrből	2 »	5	80	5	80	—	—	—	—	
62	» » bőrvászonból	2 »	4	40	4	40	—	—	—	—	
és így tovább.											
I. Irodaszerek összesen:											
II. Fűtőanyagok: *)											
63	barnaszén	10 mm.	20	00	20	00	—	—	—	—	
64	porosz kőszén	10 »	28	80	—	—	28	80	—	—	
65	tojásszén	5 »	18	—	18	—	—	—	—	—	
66	ágyújtó	10 csom.	2	40	2	40	—	—	—	—	
és így tovább.											
II. Fűtőanyagok összesen:											

*) Tüzipa nem veendő fel.

A vállalkozó	A cikket tényleg előállító gyáros vagy iparos	A külföldi beszerzés engedélyező miniszteri rendelet, esetleg a telefonon nyert engedély száma és kelte	Megjegyzés
neve, foglalkozása és lakhelye			
N. N. vasiparosok	n. N. M. gépgy. és vasöntődo	n.	
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	

A szállított iparcikkek				Ez értékből						
tételszáma	megnevezése	mennyisége	értéke		hazai		kül-földi		kétes	
					származásu					
			K	f	K	f	K	f	K	f
III. Világító-szerek és anyagok:										
67	lámpa öntöttvasból	2 drb	12	—	12	—	—	—	—	—
68	csillár bronzból	1 »	38	—	38	—	—	—	—	—
69	gyertyatartó bronzból	4 »	640	—	640	—	—	—	—	—
70	gyertya	107 kg.	171	—	171	—	—	—	—	—
71	kőolaj	790 »	275	—	275	—	—	—	—	—
72	gyufa	50 csom.	50	—	50	—	—	—	—	—
és így tovább.										
III. Világító-szerek és anyagok összesen:										
IV. Butorok:										
73	fényezett szekrény	2 drb	80	—	80	—	—	—	—	—
74	festett iratálfvány	4 »	48	—	48	—	—	—	—	—
75	szék nádfonattal, hajl. fából	6 »	24	—	24	—	—	—	—	—
76	pamlag bőrrel bevonva	2 »	110	—	110	—	—	—	—	—
77	vasmosdóállvány-felszerelés	1 »	28	—	28	—	—	—	—	—
78	vaságy	1 »	36	—	36	—	—	—	—	—
és így tovább.										
IV. Butorok összesen:										
V. Edények:										
79	üvegedény *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80	cserépedény *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81	porcellánedény *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	vasedény *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	bádogedény *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84	faedény *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
és így tovább.										
V. Edények összesen:										
VI. Tisztogató-eszközök és anyagok:										
85	szőrseprő	10 drb	—	—	—	—	—	—	—	—
86	cirokseprő	12 »	—	—	—	—	—	—	—	—
87	vesszőseprő	10 »	—	—	—	—	—	—	—	—
88	ruhakefe	8 »	—	—	—	—	—	—	—	—
89	gyökérkefe	10 »	—	—	—	—	—	—	—	—
90	drótkefe	10 »	—	—	—	—	—	—	—	—
91	törülköző pamutvászonból	24 »	—	—	—	—	—	—	—	—
92	» lenvászonból	24 »	—	—	—	—	—	—	—	—
93	portörölő	24 »	—	—	—	—	—	—	—	—
94	meszelő	10 »	—	—	—	—	—	—	—	—
95	személtapát	11 »	—	—	—	—	—	—	—	—
és így tovább.										
VI. Tisztogató-eszközök és anyagok összesen:										

*) Névszerint felsorolandók.

Az itt üresen hagyott rovatok a fentiekhez hasonló módon lesznek kitöltendők.

A vállalkozó	A cikket tényleg előállító gyártós vagy iparos	A külföldi beszerzést engedélyező miniszeri rendelet, esetleg tele- fonon nyert engedély szá- ma és kelte	Megjegyzés
neve, foglalkozása és lakhelye			
N. N. kereskedő stb. stb.	n. N. N. lámpaárúgyár stb. stb.		
N. N. asztalos » » » » » »	n. saját műhely » » N. N. hajlított butorgyár stb. stb.		
N. N. vaskereskedő stb. stb.	n. N. N. vasbutorgyára stb. stb.		

Az itt üresen hagyott rovatok a fentiekhez hasonló mó-
don lesznek kitöltendők.

A vállalkozó	A cikket tényleg előállító gyáros vagy iparos	A külföldi beszerzést engedélyező minisiteri rendelet, esetleg tele- fonon nyert engedély száma és kelte	Megjegyzés
neve, foglalkozása és lakhelye			
<p>Az itt üresen hagyott rovatok a fentiekhez hasonló módon töltendőek ki.</p>			

A szállított iparcikkek				Ez értékből						
tételszáma	megnevezése	mennyisége	értéke		hazai		kül-földi		kétes	
			K	f	származású					
					K	f	K	f	K	f
X. Üzemi anyagok, gépek, szerszámok és eszközök:										
126	ólomcső	40 m.								
127	nyers vas	500 kg.								
128	vassodrony	27 »								
129	ólomlemez	179 »								
130	marógép	1 drb.								
131	gyalulógép	1 »								
132	lyukasatógép	1 »								
133	vaslapát	63 »								
134	falapát	2 »								
135	reszelő	129 »								
136	ácsbárd	1 »								
137	keresztfejsze	1 »								
138	kőtőfejsze	1 »								
139	bádogos kézi olló	1 »								
140	fényelő tőke	1 »								
141	karimázó vas	1 »								
142	kézi üllő	1 »								
143	borítóvas	1 »								
144	borítófogó	1 »								
145	forrasztópáka	1 »								
146	forrasztófogó	1 »								
147	érvakaró	1 »								
148	bognár szekerce	1 »								
149	vonókés	1 »								
150	kerékagyfűrő	1 »								
151	kádárgyalu	1 »								
152	fűles dongafűrő	1 »								
153	csapfűrő	1 »								
154	mészárosbárd	1 »								
155	patametszőkés	1 »								
156	pőrőly	1 »								
157	lyukasztó kalapács	1 »								
158	tűzi fogó	1 »								
159	csavarkulcs	1 »								
160	satú	1 »								
	stb. stb.	stb.								
X. Üzemi anyagok, gépek, szerszámok és eszközök összesen:										
A I—X. alatti csoportok főösszege:										

A itt üresen hagyott rovatok a fentiekhez hasonló módon töltendők ki.

A vállalkozó	A cikket tényleg előállító gyáros vagy iparos	A külföldi beszerzést engedélyező miniszteri rendelet, esetleg a tele- fonon nyert engedély szá- ma és költsé	Megjegyzés
neve, foglalkozása és lakhelye			
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Az itt üresen hagyott rovatok a fentiekhez hasonló módon töltendők ki.</p>			

Nyilvántartás

azon szállítókról, akik az 1907 : III. törvénycikk II. fejt. 15. §-a értelmében az ipari közszállítások és közmunkálatokból kizárattak

A szállító vagy vállalkozó		A kizárásra alkalmas adó szállítás vagy munkálat			A vonatkozó szerződés időtartama ²⁾	A kizárást kimondó miniszteri (kormány-) rendelet kelte és száma	A kizárás		Megjegyzés
neve (cége), foglalkozása és telephelye	cég tulajdonosának (tulajdonosainak) neve, foglalkozása ¹⁾ és lakhelye	megnevezése	mennyisége	értéke			oka	időtartama ³⁾	

Jegyzet:

¹⁾ Pontosan körülírandó (pl. fémárúgyáros, egyenruhakészítő, szabómester stb.)

²⁾ E rovatba a szerződési idő kezdő és végpontja is megjelölendő ily módon:

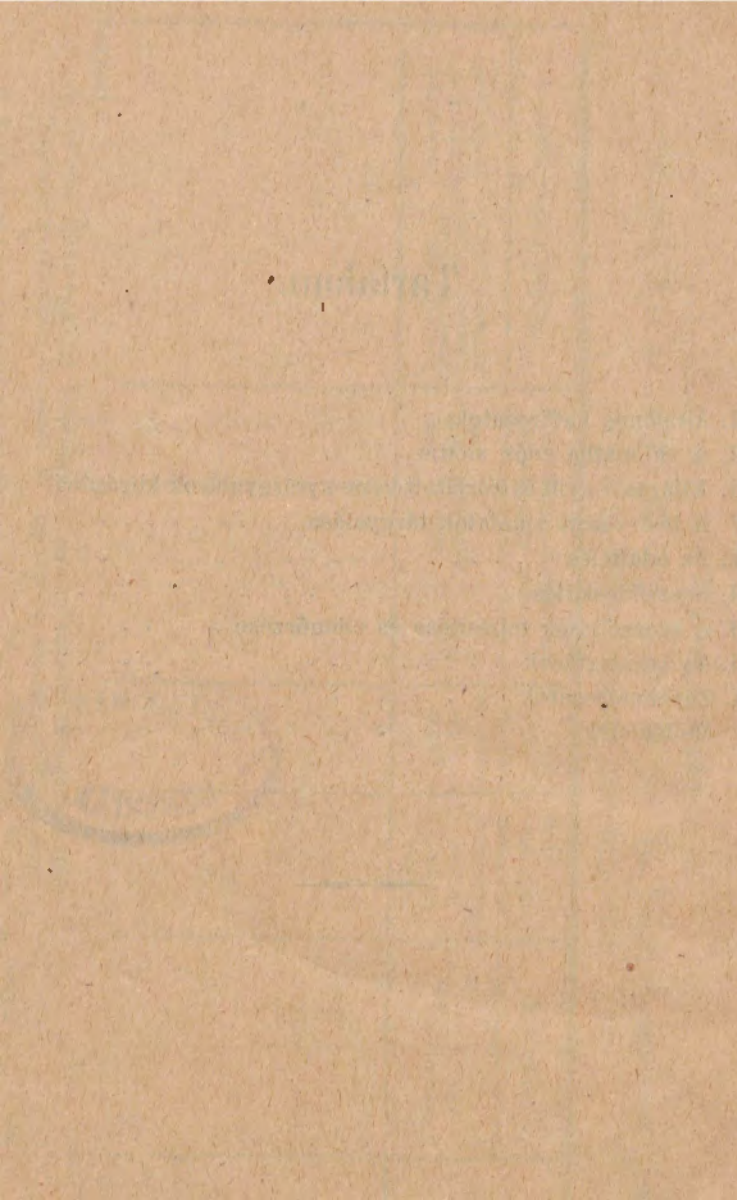
..... év hó től év hó ig, vagyis év.

³⁾ A kezdő és végpont és az összes időtartam is megjelölendő úgy, mint 2. alatt.

Tartalom.

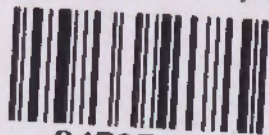
	Oldal
I. Általános határozatok	3
II. A vállalatba adás módja	6
III. Eljárás a nyílt és korlátolt versenytárgyalások kiírásánál	12
IV. A beérkezett ajánlatok tárgyalása	32
V. Az odaitélés	35
VI. Szerződéskötés	48
VII. A szerződések teljesítése és ellenőrzése	64
VIII. Nyilvántartások	78
IX. Záróhatározatok	82
Mellékletek	83

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84727345

DR

